

అమృతం

308356

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.

సంపుటము ౧

జెన్నవంబుము 1914 సం॥ డిసెంబరు నెల 22 వ తేది మంగళవారము

ఆనందవామ సంవత్సర పుష్య శుద్ధ పక్షి ౬.

No. 247

సంచిక ౨౪౭

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరదామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము

సీసా 1-కి 0.8-0 అణాలు మాత్రము

తల నొప్పుల మాన్పును. వాయువునొప్పు మాన్పును.

చార్మపునొప్పుల బారబోలును. పోట్లబొంట్లను

వనమూలికలచే హిందూజాతములు

రయారుచేయుటకు మంచియందు

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నాము.

కంచభావనీటి చూకికొనిన మోక్షము గలుగును.

అమృతంజనము : పే. 109, ప్రోద్దు బొంబాయి. తే. 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, వార్దిటవున్. మదరాస్.

అత్తలకర్పాటమున కోర్వని కోడండ ప్రసాదము.

1914 సం॥ డిసెంబరు 31 తేది లోపల అర్థవా

పంపువా కోర్వని

చేయినవారో నైపుస్తకమున ప్రతికుటుంబము

నందు మందునటుల పంచికెట్టటకై ఒక్క అణా తపాల బిళ్లకు పంపువారి కోర్వనిముగా పంపుదుమని ప్రమరించి యుంటిమి. వీధిసానలకు కప్పమై కుండుటచేత అర్థవా బిళ్లకు పంపువారికి కూడిసంబరు 81 తేదీరజు ఆదిత్యుగా పంపుము. ఈ కరుణయుశుద్ధాచేయకుడు. విశో పియా శుద్ధచక్రమునకై డిసెంబరు 31 లోపుగ వేయను రిజిస్టరుచేసికొనువాకి ఒక్క అర్థవాగము తపాలబిళ్లకు తో 0-10-0 కు పంపుదుము ఇది మాకుభాగములుగలది. కోడండ ప్రసాదముతోడ శుద్ధచక్రప్రకటనను, అర్థకు కార్డును పంపవలయు.

విరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టాఫీసు 167, మదరాస్

అద్భుతమైన కథలు.

జరసియాపక్షి వివోదకము	1	4	0
శిలా, లేక శుశ్రూషకము	1	0	0
జగత్కరంధ	0	10	0
మనోరమ	0	10	0
శవకోదరవాంఛ	0	4	0
కేసరి	0	4	0
మధురవాణి	0	4	0
తిండిపోతురాముడు	0	4	0
మదనమాలిని (ద్రావు)	0	8	0
శ్రీమద్రామాణ్యము (నాటకము)	0	12	0
మోహనగిరి	0	8	0
లక్షకాంత	0	6	0
శక్తిమ పాకకామ్రము	1	8	0
యశోధర	0	12	0

మాదిలములు :—

సుధురవాణి పుస్తకాలయము

చౌరూడి, మదరాసు.

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవ రత్న

దీని ప్రభావమత్యద్భుతము. త్వరితము.

1 సంజీవ రత్న రూ 1-8-0 ముద్రాకు పోకిరిగోసన.

యా రత్నముక్క ప్రభావముచూపుటకేరలు మాకు

మంచి అభిప్రాయములను పంపిస్తున్నాము. ఇదిగో ముఖ్య

మయిన అభిప్రాయము. దాక్షరు ఎమ్ ఎస్. రాష్ట్ర పి. వి.

డి. గారి అభిప్రాయము.

"Your Sanjevi is found to be of great use to me. Its effect in my case is indeed magical. Now I am successful in things in which I am very unfortunate and I am recommending it to all my friends."

Yours faithfully,

(Sd) Dr. M. N. S. A. V. D.

Manager, N.R. S. Ayurvedic Dispensary,

Kamalapuram (Chennai Dt.).

Apply at once to:—

P. Raghava Janardhan Rao,

Mesmerist, ONGOLE

పి. రామనాథనాథనాథు.

మెస్మరిజ్, పింగోలు.

కస్తూరి.

విషవ్యర్థములకు, కలరాకు, పండ్లికి, బాలింతకోగములకు, వాతములకు. చిన్న బిడ్డల బబ్బులకు ఘోషికి కస్తూరి యుపయోగ మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న రియమగుటచేతను నవనగ సమయములందు దొరకుట చుస్తరము. మా డిపోయుదలి కస్తూరి, నుం దీతర సదాగ్రహ శేరియును శేర్చబడవు. ఇంకనకు మతావు నుండి కొని వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనిని వారోకపాటి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోగపోకు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 8-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి రెండు రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0

మా తామర తైలము విశిష్టతబాగు ను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి పీసికొన వచ్చును.

ఆ నేక సంవత్సరములు, మా గుములు వాధపడినవారు దీనివలన తక్షణమే శుఖము పొందిరి. పో! నిమగ్నపట్టక బలబల బలుకుచుండు ఆవశ్య పానినైనను వద్దు.

అమృతంజనం డిపో : పే. 109, ప్రోద్దు బొంబాయి. తే. 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

శృంగార నైషధము.

దీనికి మూలము 'నైషధం విద్య' అను శ్రీహర్షుని సంస్కృత నైషధము. దీనికి కన్నడమున సామ్యభావముచేత శ్రీరామాయణము. ఆ నైషధమును విడిచి చక్కని తెలుగు. తెలుగు మూలము కాదు; మూలమున రసము పోషించియు, నలంకారము భూషించియు, శాచిత్యం వాదించియు, శాచిత్యమును సహించియు, స్పష్టముగా కది చొక్కపు మెలుగు. శ్రీ హర్షుని నైషధమునకు శ్రీరామ యోగము శృంగారమునుబట్టి రజ శృంగార నైషధమయ్యెను. శివవక్రవర్తు లిద్దఱు శామ్యుతరసములును గలసి, వెలసియున్న యీ శామ్యుతరసమందలి రసభావ పుష్టియు, అర్థవమత్కృతియు, శక్తి శామ్యుతరసమును అసన్నికములు. వ్రాల్చుటలను బరిశీలించి 'నైషధ' రోషములను సవరించి యొక్కొక్క పద్యమునకు గద్యమునకును టీక, తాత్పర్యము, ఉదాహరణము, వ్యాకరణము, నిఘంటువు మొదలుగా నందెందులను విడిచి యొక్కొక్క వ్రాయుట యున్నది. చేతి కుడికగానున్న చిన్న నైషధ, పేలికాతములు సోగ నైన పదుములు, మంచి శాశికోమ్రము, దీనికి గలవు.

రెండు అంశములైనా నన్న 3-8-0.

వలయు వారము:—

వేంకటేశ్వర్ అస్థ్ కంపెనీ.

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ్య, మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథములు.

అర్చ-ప్రకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

అరఖులను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది ఆశీనులభాగము కీర్తిని ప్రతిమూలకముండియు అరఖులనీయు సుపాయము లను ఆయుర్విఖలచే గోగసామాన్యమును, నివర్తింపజేయు వర్ణతులకు, దెలుపు ముచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు భోధితములైన అరఖులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ తీయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు శేషోనబడిన మూలక లే గాక యూవాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించ బడి, ఆయుర్వేద వర్ణతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలసాధవముగల పల్లెటూరి వైద్యు లకును గూడ నిది మిగుల సుపయోక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహ కానినందువలన దీనికి సరళమగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 2-0-0	6. వక్తీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. వర్ణావస్థము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచక్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. భేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. ఆగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునండి 1915
5. కల్యణింత్రము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వత్సరము మొదటి భాగ మన వెలువడును.

పోస్టేజీ వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాచీనః—
12, తంబులెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి
156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్రీత చందాదారులకు మాధవనివాసము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు యాపాయికి వాయికాలు తగ్గించి యియ్యబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

యొద్ద విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును.

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమ్మనాంజనం డిపోవారి మాడుకూర్పుముల పండులను గొనిన వారలకు విచిత్రము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0- -0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాక్షధము.*

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం	తామరతైలం	పండ్లపొడి
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0	వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0 డజను 1-కి 3-8-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0 డజను 1-కి 1-2-0
జి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.	అన్ని చొట్టి క్రయింపబడును. మంజూ కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.	

అమృతాంజనము డిపో,

10, ప్రీతికోట్ల, భాద్రి, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబులెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలకల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతమైనది. ఇప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందాగు. కవియేదేవుడు దేశమునందంతటను వాడుకలో చూడి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చక్కములైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సముతము పోగలవు. వ్యతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

పక్షనష్టము

గుణమీయనిచో
సాము తిరుగ నియబడును.
100 మూత్రాలు గల సీసా రూ. 2-0-0.
పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
సమృద్ధిమయిన మందులు యింకను కలవు.
కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.
టవర్ అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మండ పురాణము.

[పద్య కావ్యము.]
వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామములకు బోందినది? మనుజులస్థితి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? భగవంతుని శిష్యుడెట్లు మార్పు నొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లున్నమాటె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, శుకచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే ప్రపంచ సిద్ధిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి నిరసజచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. తైలిమిగుల సులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి విండు క్యాలికో టైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్చులు వేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.
(4-12-14.) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

నూతన రోమసంహారి.

బేగం సాహి సాప్.

ఈనూతన రోమ సంహారి ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమమును చెడుపులేక శుద్ధముగాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సాప్) ఇది ఒకటే.

వెల 3 బిల్లం పెట్ట 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు 3 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తనాలకర్చు 0-8-0 వలయువారు:-ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెనీ నెం 6 బందరువీధి మదరాసు

శ్రీకాళహస్తినూహిత్యము.

రెండవకూర్పు.
“నుతిమతియైన యాంధ్రకవి భూట్టి పల్కుల కెట్లు కల్గెనీ, యనులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవరాయలచే వ్రాపించు బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నవ రించి పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును మధ్యబ్రాహ్మణము శాస్త్రమువలె ముద్రింపబడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణము కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను చుట్టరావుగారు వ్రాసిన జీవితము దీనికి జేర్చబడినది. ఇంకా శ్రీ కాళహస్తీస్థానపటము గలదు.
6xము కాలికో వెల 1-0-0 పూర్తికాలికో 1-4-0
అటు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1 0-0 కు 0-4-0 వలయున ప్రోత్సేజీతుము. కలసివారు.
శ్రీరామజయమందిరము.
తిరువల్లి క్కేటి, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

బల్లారి కృష్ణమాచార్య సభవారు

సాంఘికాధ్యయన-రాయల్ థియేటర్ యందు
1914 సం. డిసెంబరు నెల

25 తేది సాయంకాలము 5 గంటలకు

పాండవాజాతవాసము

26 తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు

పాంచాలి స్వయంవరము

27 తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు

“కలియుగదుర్యోధన”(కెయిసో)

28 తేది రాత్రి-9-30 గంటలకు

ప్రహేళిక

నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.

కె. రాఘవాచారి బి.వి. బి. ఎల్. డి. గోపాలాచారి
నెను ప్రెసిడెంటు. ప్రెసిడెంటు.

బల్లారి సరస్వినోదినీ సభవారు.

డిసెంబరు 24 ది గురువారం రాత్రి 9-30 గంటలకు

“పాదుకా పట్టాభిషేకము”

రాజా ముత్తయ్యకవిగారి చెంగాబజారు హాల్ లో
వాడుకనబడు జాడ్డీ తియ్యటికలు హాలులో ప్రదర్శించెదరు.

ట్రెజరరీ హాలులో ప్రత్యేకముగా కుర్చీలమీదనే
సభలు యేర్పరుపబడియున్నది.

ఎలక్ట్రీక్ దీపములు పంకాలు అమర్చబడియున్నవి
టికెట్లధరలు మామూలుప్రకారమేను.

రాఘవాచారి సి. హెచ్. గౌడు బి. మాధవరావు,
ప్రెసిడెంటు. జనరల్ మేనేజరు.

ఆసీను: సం. 215 గోవిందప్పనాయనివిధిలోనుండు

శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ ధర్మసత్రము.

ప్రాచ్యచిత్రకళా ప్రదర్శనము

మొగులవిలాస సభవారి యజమాన్యముక్రింద 26-12-
1914 మొదలు 2-1-1915 వరకును చెన్నైపురిలోని విక్టోరియా
పబ్లిక్ హాలులో ప్రాచ్యచిత్రకళా ప్రదర్శనము జరుపబడును.
ప్రదర్శితములగు నీత్రము వస్తువులకు పరికరములును యజమాన
ములు నొసంగబడును. ప్రదర్శించ గోరువా రేతేనివిషయముల
ను తెలియగోరవచ్చు మొగులవిలాస సభా గౌరవ కార్యదర్శి
లకు వ్రాసిన తెలియగలరు.

చిత్రలేఖనము, నమికిపని, వింతయైకటట్టుపని మున్నగు
వాని ప్రదర్శించ గోరు శ్రీలక్ష్మి ప్రత్యేక మొక కాళి
విర్వహింపబడును.

ప్రదర్శించ బడవలసిన వస్తువులు 21-12-1914 తేదీని
గాని అంతకు తొందరగాని కార్యదర్శులకు చేరవలయును.

కృతజ్ఞులందరు.

చక్కగా చూచువేయబడినది.

కోజాచింపివేయటకు ఉపయోగము.

ప్రతియొకరును, వర్తకస్థలములయందును

ఉంచవలసినది. వెల రు. 0—10—0.

వి. సి. మూలముగ రు. 0—12—0.

వలయువారు క్రింది చిరునామాకు

వ్రాయ గోరెదము.

Payne & Co.
Madras.

స్థానిక వార్తలు.

కాలమానస్థితి:— నిన్న సభికోష్ఠస్థితి 90 ముత్రలు,
అధిష్టాస్థితి 71 ముత్రలు.

దీపములవేళ:— నేడు సాయంకాలము 6 - 16
గంటలకును, కేతతి ఎల్లండి సాయంకాలము 6-17 గంటలకును
దీపములు వెలిగింప వలయును.

మరియొకవకీలు:— హైకోర్టువారు ఇ. గోవింద
స్వామి గారిని హైకోర్టుకీలుగా నియమించి.

సరిహద్దుమనుష్యుల పై నిక విన్యాసము:—
ఇ. యీ నెల 23, 25 తేదీలలో 6-80, 7 - 30 గంటలకు
నడుమ “సీల్” విగ్రహమునొద్ద జరగును.

సర్జన్ జనరలుగారు:— ఈ నెల కడపటి దినము
నాడు సర్జన్ జనరలుగారిచేరికచ్చి జనవరి 2-వ తేదీని వెంగు
భూరు వెల్లెడరు.

విశ్వవిద్యాలయము:— ఈనడుమ జరిగిన యెన్ని
కలలో సిండికేటు మొదలుగానున్నది. దివాన్ బహదూర్ గో
విందరాఘవయ్యగారిపరవశి భంగముకలుగుట విచారకరము.

జ్యోతియరు లా రిపోర్టులు:— అప్రోక్షి
ఎస్. వేంకటాచారియార్, బి. ఏ. ఎమ్. ఎల్. గారును, హై
కోర్టుకీల్ల ఎస్. రాజగోపాలాచారియార్, కే. రామచంద్ర
య్యగారును జ్యోతియరు లా రిపోర్టు గా నియమింపబడిరి.

పచ్చయప్ప హైస్కూలు లిబరరీ సౌకర్య:—
“ఆచార్యపదార్థములు, వాని జీవితమును” గూర్చి చిత్రప్రద
ర్శన పూర్వకముగా నేడు సాయంకాలము మొదలు డాక్టర్
యూ. రామ రావుగారు కొన్ని యపవాదముల నొసం
గుదురు.

శాస్త్రవిచారణ సభ, మైలాపూరు:—
పడమటి మాడపిడి నెం 65 రు కృష్ణవిలాస మందిరమున
రాజోత్త శనివారము సాయంకాలము 6-15 గంటలు
మొదలు రాత్రి 8 గంటలవరకును మేయరు వాస్తవ్యులగు
బ్రహ్మశ్రీ కే. గణేశశాస్త్రిగారు పరిశీలి యోగముక్రమ
లను భోధించుచు ప్రసంగించెదరు.

శ్రీ మేల్మంద్రాధు దంపతులు.
జనరల్ కార్యక్రమము.

1-వ తేది కృష్ణవారము సాయంకాలము 4-30 గంట
లకు శ్రీ ప్రభుదంపతులు గవర్న మెంటుహాసులో బోటు
విందుగావించును.

7-వ తేది గురువారము శ్రీ వా రుభయలును న్యూజం
న్యూరాతన విద్యార్థిసంఘమువారి బోటువిందుకు వెల్లెడరు.

ఆంధ్రమహాజనసభా స్థాపితోపసంఘము:—

ఈనెల 29 వ తేదీనచెన్నైపురిలో గొల్ల బయ్యనరికించేకర్వర్య
గారి గృహమందు సభజరుగును, సభావిషయములు:—(1)
ఆంధ్రసేనకా సంఘనిబంధనలు (2) సంచారకార్యదర్శిని యా
మకము (3) ద్వితీయాంధ్రమహాజనసభాని కడకము (4) దత్త
మండల సంచారసభ్యుల నియామకము (5) ఆంధ్ర రా
ష్ట్ర విషయమునుగూర్చి తెలుగు వగ్రంధమును ప్రచురిం
చుట చట్టావేశగిరావు సహాయకార్యదర్శి

హైందవ జాతీయ మహాసభ, ఆంధ్ర
రాష్ట్రము:— గుంటూరునందలి యాంధ్రమహాసభయొక్క
కార్యోపసంఘ కార్యదర్శిగారు “కడపిన ఏప్రిలునెలలో
తెజవాడయందు జరిగిన యాంధ్రమహాసభవారి తీర్మానమునను
సించి యాంధ్రరాష్ట్ర విద్యుత్ విషయమును జాతీయ మహా
సభలో ప్రవేశపెట్టవలయు” నని జాతీయ మహాసభయొక్క
యాహ్వాకోపసంఘ కార్యదర్శిగారినిప్రార్థించిరి; ఇదిరాష్ట్రీయ
విషయమాత్రము కాదనియు, నిందలి యాశయ మర్థంత
వ్యాప్తి గలదనియు, రాష్ట్రీయ స్వప్రసారవా దర్శయనకు
మార్గదర్శకమును ప్రధాన సాధనమనియు వారు నొక్కి
వక్కాణించిరి.

అఖిలేమునందలి తుపాను:— గుహను 18-వ
యెడలము 86 వ రేఖా. శిమవలకున వెల్లెడ; ఈ త్రురమువై
పింకను వెల్లుచున్నది.

ఆర్యబాలకవిద్యా నాటక సంఘము:—
కడపిన కృష్ణవారము సప్తమి శాస్త్రిగారి యజమాన్యముక్రింద
జరిగిన ప్రారంభసభలో గొ. రాఘవాచారి, బి. ఎల్. శ్రీ
గారు సభాధ్యక్షులుగను సి. ఆర్. వ్యాసశాస్త్రిగారు కార్య
దర్శిగను నెత్తుకొనబడిరి. శాస్త్రిగారు సాంఘిక కార్యము
లకర్త కర్తవ్యము లనియు, బీదల నిమిత్త మొక గృహమును
తెందు ధర్మసాతకాలలన స్థాపించుట మంచిదనియు ప్రతిపా
దించిరి. కార్యదర్శిగారు ప్రస్తుత సంవత్సర కార్యక్రమమును
నిర్ణయింప నియమింపబడిరి. సభాధ్యక్షులుగారు మాట
లంకప్పు లగుటతో సభ సమాప్తమయ్యెను.

మదరాసు ఆంబ్యులెన్సు పోటీ పరీక్షలు:—
ఇది 1915 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీని జరగును.
వానిలో సిక్రింద వివరింపబడిన వారందఱును పోటీ చేయ
వచ్చును:—(1) వాలంటీరు పటాలములు, రాజధానియందలి
రయల్వేవాలంటీర్ల సమీకము; (2) రాజధానియందలి రత్నక
భటబలములు; (3) వాలంటీర్లు పోలీసులగాక, నెంటు
బాక్సు ఆంబ్యులెన్సు ఆస్పీసిటీయేమను వారి ప్రభు
పరీక్షలలో కృతార్థు లయినవారు; (4) రాజధాని
యందలి శ్రీమం; (5) మయ్యద్వి విద్యార్థులు, తదితరవిద్యార్థులు,
ప్రైవేట్ డ్రీల్ నిమత్తము. ఈపోటీపరీక్షలుతెల్లవారియూపాసుం
కాలమును గూడజరుగును సాయంకాలము అయిభగ పరీక్షలు
జరగును. ఈ పోటీపరీక్షలకు సంబంధించిన విధులకు గౌరవ
కార్యదర్శిగారికి వ్రాసి పడయవచ్చును.

క్రిస్టమసులో జరుగు మహాసభల
కార్యక్రమ సంగ్రహము.

24 వ తేది గురువారము.
మహాజనసభా సమావేశము, ప్రతినిధుల నెత్తుకొను గం.ని
నిమిత్తము సాయంకాలము 6-30
26-వ తేది శనివారము.

హైందవ పరిశ్రామిక మహాసభ, డౌటన్ హాసు,
సంఘంబాకము, మధ్యాహ్నము 12-0
క్రైస్తవ కళాకాలావధించినము. సాయంకాలము 4-30
డిడ్లబతు క్రైస్టువ విండి, గవర్న మెంటు హాసు,
సాయంకాము 4-30
భయసాఫికల్ కన్వెన్షన్, లిసెంటుగారి సర్వజన
మహాసభాసము. తెల్లవారి 8-0

27-వ తేది యాదివారము.
హైందవ పరిశ్రామిక మహాసభ, సంఘంబాకము,
వ్రాతకాలము 8-0
హైందవ సాంఘిక మహాసభ, మధ్యాహ్నము 12-0
లియసాఫికల్ సానైటీ, ప్రతి సాంకర్మిక సభా
సమావేశము, సాయంకాలము 4-0
ఆస్తికమహాసభ, సభాధ్యక్షుల ప్రసంగము, మెయ
రియలహాలు, సాయంకాలము 6-0

28-వ తేది సోమవారము.
హైందవజాతీయమహాసభ, డౌటన్ హాసు, మధ్యా
హ్నము.
హైందవ సాంఘికమహాసభ, మధ్యాహ్నము.
రాజోబు చేకుటలు, క్రిస్టిండ ప్రభుదంపతులు
విచ్చేయుచును సాయంకాలము. 4-0

29-వ తేది మంగళవారము.
హైందవజాతీయమహాసభ, డౌటన్ హాసు.
మద్యపాన నిషేధక సభ, విక్టోరియాహాలు, ప్రా. 7-30
30 వ తేది బుధవారము.
హైందవజాతీయమహాసభ, డౌటన్ హాసు.
నిమ్మ బాతుద్ధారక సంఘము, బహిరంగసభ, అంద
ర్నన్ హాలు.
హైందవదోర్గి సంఘము, ప్రతిసాంకర్మిక సమా
వేశము, సాయంకాలము. 4-30

31-వ తేది గురువారము.
లియసాఫికల్ కన్వెన్షన్, ఆనిలిసెంటుగారి సర్వజన
హాసభాసము. తెల్లవారి. 8-0
విద్యావిషయక మహాసభ, ఆదయాను. మధ్యాహ్నము.
నిమ్మ బాతుద్ధారక సంఘము, బహిరంగసభ, అంద
ర్నన్ హాలు.

దక్షిణ హిందూస్తాన సంఘము.

పరిశ్రమలను గురించియు నాచేములను గురించియు

చర్యచర్య వ్యాసములు

నందరి కాలసంబంధము కడపటి సమావేశము తదివారమునాటి గానధాని కార్యకలాపాల్లో జరిగినది. దివాను బహదూరు ఎల్. బి. వింధ రామకృష్ణగారి గ్రామ సమన్వయిని. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమికాభివృద్ధియను కీర్తికతో ఏ. చాటన్ వ్యవసాయ ప్రాసిన వ్యాసమును హిందూదేశపు నాచేములను కీర్తికతో సి. గోపాలమూసగుగారు ప్రాసిన వ్యాసము చదువ బడెను.

చాటన్ గారి వ్యాసము

చాటన్ గారిని సభకు వచ్చియున్న వ్యాసమును చాటన్ గారు తగినంత శోధనాశక్తియు తెలిపిరి. ఆయనకు బదులుగా ప్రభుత్వము వారిని చదివె.

పరిశ్రమల యందును వాణిజ్యము నందును ప్రభుత్వము వారు శోక్యమును కలిగించు కొనుట మొదటి నుండియును గూడ ప్రజల కంగీకారములేదు. ఇదివరకున్న పరిశ్రమల సభివృద్ధి చేయుచు క్రొత్త పరిశ్రమలను ప్రారంభింప కలయునని చెప్పు ప్రతిలో మనముచేసిన ప్రయత్నములను వెనుకబెట్టారను మానముతో పరికించి చివర కాంగ్రేజును నందసాగె.

యధారంభమైన పట్టుక ప్రత్యేక ప్రజల లాభనష్టముల కన్న దేశముయొక్క లాభనష్టముల కరిక ప్రాముఖ్యము సంపదమును భావముతో నిర్ణాయించు దొరతనమువారు దేశముల వెల్లడిని పూర్తి సమాధానపరిచిరి. నిబంధనల నేర్పరిచిరి. ఆదియన్నయునుగూడ ప్రజల స్వాతంత్ర్యములను బాధించుచున్నది. అట్లు సామ్రాజ్యమునకు చిక్కులు కలిగియుండుటచే నారు కను యధికారము నుపయోగించవలసినవారైరి. ప్రధానాంశముల కన్నిటికిని నాకావైద్యము నకును భూ ప్రైవ్యమునకును సంబంధించి, ముఖ్యముగా విషయములయందు ప్రభుత్వమువారు శోక్యమును కలిగించుకొనుట యటుండ అధిక విషయము సభివృద్ధిచేయించు విషయముల యందును, తటస్థ దేశములయందు శత్రువుల వ్యాపారమును నాశనముచేయుట యందును గూడ ప్రభుత్వమువారు సంబంధమును కలిగించుకొనిరి. 800,000 టన్నుల పంచదారను ప్రభుత్వమువారు గుత్తెగొనుటవలన పంచదార యుపయోగపడవలసిన పరిశ్రమలన్నియును నిరర్థకంతురముగ కొనసాగుట కేర్పాటుకలిగినది. రంగుసామగ్రిల కొన్నికలుగనున్న దనితోచిన వెంటనే ఆసామగ్రిలకొరకు జరగని చేతమునై నాశనమొకనకుండ వానిన్నట్టిని స్వదేశముననే నిర్ధమచేయుటకు కాసంబంధులగుపరిచాండ్లనందరి నొక సంఘముగా నేర్పరిచి ప్రభుత్వమువారు సంఘమునకు భననహాయముచేయుట కంగీకరించిరి. కాన ముంపు హిందూదేశమందు గూడ సట్టిపద్ధతియే యవలంబింపవలెననుచు యూహించగియున్నది. హిందూ దేశాభివృద్ధికోరకు ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రామికాభివృద్ధియును ప్రాసించిరి. మేర్పరుచుట యత్యవసరము మామందుట కష్టకష్టములేదు. అట్లు మామింపబడినవో విడిచివేటు మామింపబడిన యత్యవసరము లన్నియును తొలగిపోగలవు. దేశవిత్తము దుర్బలమొగముకాకుండునట్లును ప్రస్తుతమున్న పరిశ్రమల లాభమున కధ్యంతరము కలుగకుండునట్లును పరిశ్రామికాభివృద్ధి ప్రస్తుతించుటకు ప్రభుత్వము వారందుల సహకరించి యావశ్యకతలను సంగ్రహించుట. ఈవిషయమున నిదివరకే కాని వారి చే చేయబడిన ప్రయత్నములు లాభ గూఢకములు కాకపోలేదు. ముంబైను విరివిగా నొకలాభప్రసంగుగా పరిజరపవలెనవుననిగూడ నూచుటగలవు. ఇటీవలనే మాచేములకట్టబడిన కనియను, చెన్నపురిలో పరిశ్రామికాభివృద్ధిపరచి ప్రజల యావశ్యకత కిందుటాలు గానితీసి పరిచేయుటకు బహుస్వల్పముగు సహకారము మాత్రముసంగబడనయును మీరందరను గ్రహింపవలెను. పరిశ్రామికాభివృద్ధి కోరేన యాకార్యములలో నే సహకారములండి సంబంధము కలిగియుంటి. ఈవిషయము ఇదివరకు ప్రభుత్వముగా నిర్దేశించబడినది. కేసులము కాణిజ్య సంబంధములగు విషయములలో శోక్యము కలిగినప్పుడు గూడ చెన్నపురిలోనకును వాటికి మాత్రమును చేసేయించలేదు. అట్టివో సరిశ్రామికాభివృద్ధి సేర్పరుచుటవలన పరిశ్రామిక మేర్పరచుటకు ఎల్లవారును తలంచుచుండగ నింపిరి. 1910 వ సంవత్సరమున కిందు మా ముత్రి గారి మొదటటి శోకము కట్టక కిందులగును త్రి రియ కట్టి ఏ. అట్టి ప్రయత్నములను చేయుచు

యెవ్వరును తలంచుచుండలేదు. కాన నట్టి యత్నములుగల వారందరను గూడ తత్కాలమున చింతింపవలసినవారైరి.

ముఖ్యముగా ప్రస్తుతమున మాతనపద్ధతులనై విశేషములనుగూడ శోధనపరచి పరిశ్రమలలో యంత్రసాధనముల కలన పరిచేయవలెను నూలు ఉన్న నాక నేతముల నొడగు మెకానికల ఇంజనీరింగుపనులతోను, కాకతముల యంత్రకాలలతోను, ఇంజను కరగుట పిండివిడకుట ధాన్యమును బియ్యముచేయుట సంబంధముల పరిశ్రమలచేయుట మున్నగునాలో ప్రభుత్వమువారు రెండుమాత్రమును మాన్యుకలిసింపవలెను. మరలను సత్యములగు సందర్భములలో దప్ప పరిశ్రామిక పరిశోధనలను విరివిగా ప్రభుత్వమువారు చేయింపగూడ. అందునదియు ముఖ్యములగు ప్రసంగములలో తప్ప పరిశ్రామిక పరిశోధనలను విరివిగా ప్రభుత్వమువారు చేయింపగూడదు. లాభమునంతటి పర్యవసానమునగాని తేలిపిలై తన్నును ప్రారంభించు మూలధనసాధకముగ వినియోగింపక తీరని పరిశ్రమలనగ అద్దములు యంత్రకాలలు, ఎణేములు సామగ్రిల కర్మాగారములు, అగ్నిపూలు, పెన్సిల్లు, సబ్బులు మున్నగునా సామగ్రిలను ప్రస్తుతమున విశేషములనుండి వచ్చుచున్నవానిని నిర్మించు యంత్రకాలలు మున్నగువానిని ప్రభుత్వమువారు చేర్చవలెను. కాని వాగట్టిపరిశ్రమలనుగూర్చి యాక్రమికసహాయము నొసంగుట యనగ అట్టిపరిశ్రమల ఫలితమునుగూర్చి ప్రారంభమున సమాచారములను కనుగొనుటయును ప్రజలట్టిపరిశ్రమల వారంభించినప్పు డనియు క్రివిధానున నడుపవలెననుచు దనితోచినవో, వారి కుచిత్రీకరింపవలెను యను చేయవచ్చునని నేనూహించుచున్నాను. ఇంతకును ముఖ్య విషయమేమనగ లాభప్రదములతోచని పరిశ్రమలను ప్రభుత్వమువారు చిరకాలమునకే ప్రజలయధీనము చేయవలెను. స్వదేశసంస్థానాధికారుల రాజ్యభాగములలోను ప్రజలొంగ ప్రభుత్వ సామగ్రిదేశములలోని వారికన్న సభివృద్ధియందు కొంచెము వెనుకబడియున్నారనుట నిర్వివాదాంశము. కాన నట్టిసంస్థానములలోని ప్రభుత్వములవారు తమ రాజ్యముల సభివృద్ధిచేయవలెనని పరిశ్రమలను స్వయముగా ప్రారంభింపవలెనను లేక ఇతర ప్రదేశములవారికి ప్రోత్సాహకరములగు సౌకర్యములనుకలిగించివారిచేనై ప్రారంభింప చేయవలసియుండును. కాని ఈ పద్ధతివలన సంస్థాన ప్రభుత్వముల వారికిమాత్రమెట్టియను మూలమును సాధారణముగ కలుగుచుండుటలేదు. కాన నీరంధ్ర ముగములలోను మొదటి దరు స్వయంకృషిచే శ్రేష్ఠమైనది. మైసూరు ప్రభుత్వమువారలంబించిన కావేరీపరమ ప్రోత్సాహకార్యపు ప్రభుత్వమువారు రవలంబించిన పట్టుపనులుగూడ నీవిషయమున సఫలములగు ప్రారంభములుగా నుత్తమపాత ప్రాయములైయున్నవి. రైతులు వెల్లమునుచేయు పద్ధతిలో సభివృద్ధి కలిగింపవలెనునది 8 ఏండ్లకుండి మేము చెన్నరాజధానియందును మైసూరునందునుగూడ ప్రయత్నములను చేయుచున్నాము. అందుకొంత 50 వేల రూపాయలను వ్యయపరచి యొక విధానమును కనిపెట్టియున్నాము. ఈవిధానము స్వత్ర సహకారమునకు వచ్చినవో చెరుకుపంట వెనుకటికన్న చాల లాభప్రదము కాగలదు. హిందూదేశమందు చెరుకుతోటలను చేయు ప్రదేశముయొక్క విస్తీర్ణమునుబట్టిమాచినవో నాపంట దేశపు వాడుకకు సరిపడునదిగా నుండవలసి యుండినను ఇత సునత్సర మీ పంటచాలక 14 కోట్లరూపాయల పంచదారను విశేషములలోనుండి కొనవలసి వచ్చినది. ఈ విషయమున వ్యవసాయక భాగవారుగూడ చేయదగిన విధానము నాలో చించుచున్నారు. కాని పరిశ్రామిక సంబంధమున నాలో చించినవో నీ వెల్లమునండుటలో ప్రస్తుత మధికముగ రద్దపాత్రనున్నట్లు న్నది. రద్దపాత్రుండ చేయుట ప్రయత్న సాధ్యమునుట కధ్యంతరము లేదు. ఆ గూతాత్మ సాం ప్రధానక విషయములను బోధించుపాత కాలలను విరివిగా నేర్పరుచుటకు తగిన సమయమింకను గా లేదు. ప్రపంచమందలి పరిశ్రామిక దేశములతో సమానముగ హిందూదేశముగూడ తలయైత్రవలెనునని నిట్టి పాతకాల లావశ్యకమని మీరుగూడ తలంపకపోరు. ఈరాజధానిలో రంగులపనివారు చర్మములపనివారుమున్నగు వారియూ గా ప్రస్తుతమున కిరించుటట్టి పాతకాలలత్యవసరము. అట్టినివృత్తి సేర్పరుచుటకును చేయవలెననిగాని ఇంకవరుసుగూడ నట్టి వ్యాపారముచేయువారు కాదుగ్గ యెంత మాత్రముగూడ నాటియొక్క ముగ్గు లోదమునున్నవో బోధించుటతోనే సరి పడుచున్నది. ముగ్గులలోని ప్రజ తీవ్రయము నీపాటి గ్రహించుకొని యుండును. మగ్గులలోనున్న చర్మముల పనివారికిక కొంతకాలము నొసంగవలెను. మగ్గులయొక్క కీచర్మములకు కలిగియున్న గిరాకీ తగ్గి మందమేర్పరచుట విషయ

మును గ్రహింపగలగుట. ప్రస్తుతము చర్మములపనివారికిరామిక ప్రత్యేకము గ్రహించుటకును చాల నీవృత్తికాభ్యాసముల ప్రజా పూరణమున కావశ్యమైన శక్తి కలిగినట్టి యంత్రాని సాధనములకేయగలవా రిప్పుడావశ్యకముగ కావలసియున్నారు. హిందూదేశము నాగరిక ప్రపంచము కొప్పు సమస్య నొసంగుచున్నది దేశమునందుకాగావసరమవలెదెందైన గలరు వాకినెవర వర్ధిల్లించునో వారుసమర్థులకాగలరు. నీర వెల్లమునకొగ పరుపడునో యా విషయము నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది.

ఇట్టి పరిశోధనహిందూదేశ స్థితిగతులు చాల ననుమూలముగ నున్నవి. యంత్రకాలలపద్ధతి ఇంక నామోసింపబడలేదు. విచ్చికముగ నామోసింపబడునని యూహించుటకును నీయలేదు. అదిభక్తులుంబద్ధతి యొకటి గమనింపదగినదిగానున్నది. కుటుంబములలో పంపకములు మోచ్చినవలెదని భనము నిలవచేయు ననకాతములు తగ్గిపోవుచున్నవి. సహకాల మందలినివ్యాధిలగుచుండవులు సాధారణ సౌకర్యములను మాత్రమే కోరుచు భోగపరాయణత్వమును నిగించుచున్నాను. వారుతగుమాత్రమగు భనము చే నిలవచేయగోరుచు పాదభన మార్గమును నిరసించుచున్నాను. ఇది నరీసభాకతాదర్శములై యున్నవి. నరీస పరిశ్రమ తత్త్వములన విశేషములలోని పరిశ్రామికలకు దట్టపించుచున్న విస్తృతి ఈ దేశములోని పరిశ్రామికలకు గూడ తట్టింపవలెనునట్లును. వంతె సారంభముగ వచ్చుచుండు కులవృత్తినుండి వారు తమ సేవబడవండు నట్లును నిరసించుచున్నట్టి వాయకమునగు నూతనముగముగ నీతిని చొరబెట్టుటకును ప్రభుత్వమువారు రీవిషయమున చేయగలిగిన సహాయముచేయుటకు కల్పించుకొనుట ఎంతయును వ్యాధి మనియే చెప్పదగినది. జనసంఘము యొక్క స్థితిని యనుకూలముగాచేయుటయే ప్రధానోద్దేశ్యముగాని భనమంతయును కొద్దిమంది స్వాధీనమున మాత్రమే యుండునట్లును ఆకొద్దిమంది మాత్రమే విశేషభనవంతులుగ నుండునట్లును చేయుట ప్రధానోద్దేశ్యము కాదు.

హిందూదేశపు నాచేములు

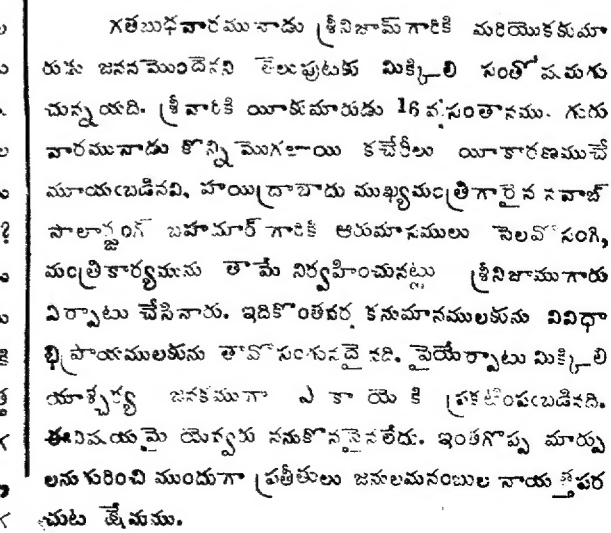
ఈవిషయముననే గోపాలమూసగుగారు వ్యాసమును చదివె. కచెర్పకమిషనువారి తీర్మానము లనుకూలముగతనని నుడిచిరి. ఇంగ్లాండుబాంకిని ప్రాప్త్యబాంకిని పోలినబాంకియొకటి ఈదేశమునగూడ నేర్పరుచుట గూఢశ్యమని చెప్పెరి.

అధ్యక్షునియుగింపు

ఇట్టివిషయములను గురించిప్రాయచదిక వ్యాసములనా యావిషయములలో ప్రత్యేకపరిశోధనమున్న వారికందరికినియును గాపంపి వారినిగూడ సభకువచ్చునట్లుచేసి యావిషయములను చర్చించుట కేర్పరచినవో నిట్టి వానికలన లాభము మోచ్చుగా కలుగగలదని ఆయన నుడిచిరి. చాటన్ గారిని శాఖించుచు ప్రస్తుతమున్న పరిశ్రామికస్థితియొక్క దౌర్భాగ్యమునకు ప్రభుత్వమువారు పూర్వ కాలమున నవలంబించిన పద్ధతియే కారణమగునని విషయమున ప్రభుత్వమువారు గురితించినవో వారిప్పుడు పరిశ్రామిక విషయమున సహాయముచేయుట విధానకమని యొప్పుకొనక తీరదు. కాన వారు ముందుపరిశ్రమల వారంభించి లాభప్రదములని ప్రజలకుమాత్రుల యవసరము అని నుడిచిరి.

జిల్లీ దర్బారు ముగోత్సవము తృతీయవర్ణనగ్ధంతి

ఈవర్ణన స్మృత్యక మీనెల 12వ తేదీన నీదేశమందనేక ప్రదేశములం దలినిభనముగ జరుపబడెను. ఏకద్వియమై యచ్చటచ్చటనుండి విలేఖలు మారు వ్యాసాయలను ప్రాసిన పంకిరి. కొన్నింటిని ప్రసరించెను; కొన్నింటి విషయమై కడుపువులుగ నూచించెను. ఇతరు మరల తిలుకు, శిల్పారు, జయపురము, శిల్పారు ముతేదారుడేట, పుట్టికర్త గ్రామము, రావిగూ, బామకు, పంకం, పంసూరు, ఇల్లాది స్థలములనుండి రిపోర్టుగచ్చి యున్నవి. ఇంక ననేకచాలు రావచ్చుననుట అతిశయోక్తి కానేరదు. కొన్నింటిలోద రవులులగు పద్ధత్యముగూడ పంపబడినది. వీనిన్నింటిని సమగ్రముగ ప్రవరించుటకు తగిన సమయాము లేందులకు చింతింపు; నొక్కముటు; నీదేశమునందు సామాన్యముగ నన్నివోట్లను ఆకుభివసమున ప్రాలెల్ల రియంతాభివేశముతో తమకుగల రాజ్యప్రత్యేక గుణం శేషములు కెల్లదేనీ యానందమంది యాల్లసామాన్యమున కనంతసాభ్యాగ్యమును కోరిరనిప్రాసి ముగించుచున్నారము.

ఆంధ్రపత్రిక

1914 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 22 వ తేది
మంగళవారము.

ఉప్పు.

నిరుపేదయగు బిచ్చపువాడు మొదలు కోటి శత్రుండగు విశ్వరూపంతుని వరకును మనదేశమున ముఖ్యముగా భోజన సామగ్రియందొక్క పూట యైనను లేక జరుపుకొనలేని వస్తువు ఉప్పు. ఇది సర్వ సామాన్యమగుటచేతను దీనివలయుమిక్కిలితక్కువ యగుటచేతను సాధారణముగా దీని విషయమును ఎవ్వరను ప్రస్తావించుటలేదు. కాని ఇది ప్రత్యేకముగా వ్యాపారవ్యాప్త మగుట చేతను దీనిని సిద్ధము చేయుటలో వ్యయము మిక్కిలి తక్కువ యగుటచేతను రుచులలో నెల్లరుచియై బీదవాని గంజిలో నాప్యాయమానమగు ననుచు మగుట చేతను దీనిని నాధ్యక్షులంతవరకు నగ్గున చేసిన మొడల బీకసాదలు తమకు తెలియకయే యెక్కువ యనయోగించుకొని సాఖ్యపడ గలరని యెంచి బహుకాలముగా మన నాయకులు అందులో లోక మాన్య గోక లేగారు ప్రభుత్వమువారికి పలునూరు చెప్పి చెప్పి దీనివలను తగ్గింపింప ననేకప్రయత్నములు చేసి సఫలమనరథులయ్యున్నారు. ఈదేశము నందనేకములగు పన్నులున్నవి. అన్ని పన్నులను అందరును ఇచ్చుటలేదు. భూస్వాములు భూమికిస్తూ చెల్లించుచున్నారు. వర్తకులు ఉద్యోగస్థులు ఇన్ కముటాక్సు చెల్లించుచున్నారు. క్రొగుబోతులు మత్తు పదార్థములవీడి సుంకములు చెల్లించుచున్నారు. ఈ విధముగా పలువురు పలురీతుల పన్నులను ప్రభుత్వమువారికి నిచ్చుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారికి సర్వజనులను మిక్కిలి బీదవాడు మొదలుగ నిచ్చుపన్నుకటి యుండ వలయునుగాదా. అట్టిదొకటి మనదేశమున కలదా యనిన నది ఈయప్పునకు సంబంధించినది. కొద్ది గనో గొప్పగనో ప్రతివాడును ఉప్పు నుపయోగించి తీరవలయును. అది ద్రవ్యవియ్యక్త రాదు. ఆవ్యాపార మంతయు ప్రభుత్వమువారిది. దాని కగుకర్ష పోగామిత యంతయు దేశముపై వైచిన పన్నుగా పరిణమించుచున్నది. ఇట్టిపన్నులకు ఆప్రత్యక్షపు పన్నులనిపేరు. ప్రతిమానపుడును తనరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు తానును సహకారియగు చున్నానని గర్వపడ తగినంత వ్యాప్తిగల ఆప్రత్యక్షపు పన్ను మనదేశమునందలి యప్పుపన్నుతో సమానమైనది మరియొక్కటి లేదు. అంద చేతనే మనదేశీయ మహాసభ ఈ పన్నును పూర్తిగా తీసివేయుట నెప్పుడును చెప్పక క్రమక్రమముగా తగ్గింపించుటకు ప్రయత్నించి నది. 1888 వ సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారికి ద్రవ్యము కావలసివచ్చి ఈపన్నును హెచ్చుచేసి నప్పుడు దేశీయమహాసభ ఖాదించి తగ్గించవలసిన దని వాదించినది. తరువాత క్రమముగా తగ్గించుటకును ఒరిగెనుచేసినది. ఆ ఒరిగెను. ఫలితము 1907-08 ల నుండి బాగుగా కానవచ్చును. 1906

లో మనదేశమున మనుష్యు డొక్కొంటికి నెల వైన ఉప్పు సంవత్సరమునకు 18.05 పౌనులు 1913-14 లో 19.04 పౌనులు. మొత్తపు వెలలలో 1910-11 నుండి కలిగిన తగ్గుదల లిచ్చుచున్నాము. 1910-11 లో 0.3-2.3, 1911-12 లో 0.3-0.7, 1912-13లో 0-2-10.9, 1913-14 లో 0-2-10.6 ఈవెలలనబట్టి చూచిన జిల్లాలలో మునుగు 1912-13 లో రు 1-6-1 లు మొదలు రు 28-0 ల వరకు అమ్మినది 1913-1 లో రు 1-6-3 మొదలు రు 28-0 ల అమ్మినదానినిబట్టిచూచినన 1913-14 లో ముందు సంవత్సరమునకంటే కొంచెము ఉప్పువెల యెక్కువగా నున్నట్లే కనుపించుచున్నది. దీనికి కారణము కడచిన సంవత్సరమున వానలు మెండై ఉత్పత్తి తక్కువ యగుటయే. నిరుడు ఈరాజధానిలోపండింపబడిన యప్పు 9,481,071 మణుగులు 1912-13 లో 13, 86,465 మణుగులు వెనుకటి యెనుసంవత్సరముల దామామ 11,478, 083 మణుగులు. ఇక్కడపండు ఉప్పేగాక మనము ప్రతిసం॥ మును దిగుమతికూడ కొంతచేసికొనుచున్నారము. 1913-14 లో 1, 632, 715 మణుగులు దిగుమతియైనది. ఇదియంతయు బొంబాయినుండి దిగువతి యగుచున్నది. ముఖ్యముగా దత్తచుండలముల వారును సేలము కోయంబువూరు సేలగిరి మండలములవారును నాయుళ్ళును నుపయోగించుచున్నారు. ఇటీవల మద్రాసు ఉప్పుకూడ నాప్రదేశములలోనికి జొచ్చి నిలచియున్నది. 1913-14 లో మనప్రభుత్వమువారికి ఉప్పుపన్ను మూలముః నికరము 49, 64 లక్షల రూపాయి లాదాయము కలిగినది. 1912-13 లో నిట్టి ఆదాయము 96-70 లక్షలే. కడచిన సంవత్సరము ఉత్పత్తి తక్కువ యయ్యెను ఆదాయ మెక్కువయగుటకు మొత్తముమీద కర్షులు తగ్గుటయేయని తెలియుచున్నది. 1912-13 లో మొత్తము వరు ఒడి 100 కి కర్షులు 14.9 గా నుండ 1913-14 లో 12.9 మాత్రమేయై కనిపించుచున్నది. ప్రభుత్వము వారు తాము ఉప్పుపండించుటయేకాక తై సెన్నులు కంట్రాక్టు రులకిచ్చి వారి చేతను పండించుచున్నారు. ఇదివరకు తయారగు చుండిన యప్పులో నీ రెక్కువ నిలుచుటయు అందువలన బరువగుటయు నుండినదట. ఉప్పునందలి సారము కూడ తక్కువగానుండెడిదట. ఇటీవల లయిసెచ్చు దారులకు క్రొత్త పద్ధతులను నేర్పుటచే కొంతఫలము గలిగినదట. ఆ ప్రయోగ మింకన చేయవలసి యన్నారట. ఉప్పుకేసులును 1913-14 లోతగ్గినవి. 1911 లో 255 ను 1912 లో 290 యు సంఖ్యయుండ కడచిన సంవత్సరము 159 మాత్రమే. ఇందులో 84 మాత్రముతోర్పుకెక్కినవి. సంవత్సరాదినిరి కేసులు నిలువ యున్నట్లు లూహించవలసి యున్నది. ఈ 90 దింట 87 కేసులలో ముద్దయిలకు శిక్షయైనదట! ఉప్పు వ్యాపారముతో గూడ ప్రభుత్వము వారుప్పచేపల వ్యాపారము నొకటి నెలకొల్పినారు. దానియందు కడచినసంవత్సరమున రు 25, 367లు నష్టములు వచ్చినదట. 1912-13లో ఈనష్టము రు22, 827 లు అనగా ఇప్పటికి నష్టమేయనట. కాని పోయిన సం॥ము మత్స్యముల పట్టు ఋతువు ప్రతికూలమైనది. ఈవ్యాపార మింకను పోయోగా వస్థ యందేయన్నది. పెట్టుపన్ను విషయములు ఈ శాఖకు సంబంధించినవే. ఉప్పురవాణ్యకు ఇతర విధముల కూలి బాగుగా దొరుకుటచేత నివ్యాపారము తగిపోవుచున్నదని తెలియుచున్నది. మొత్తము మీద కడచిన సంవత్సరము మన ప్రభుత్వపు లవణ శాఖాధికారుల కార్యక్రమము సంతృప్తికరమే యని చెప్పవచ్చును.

కడచిన శనివారమునాడు సంద్యాల పుర ప్రజాసంఘపు ప్రధమ సాంవత్సరికోత్సవము జరిగెను. సంద్యాల దత్తమండలములోని కిర్నూలుజిల్లాయందలి పట్టణమనుట మాచదువరు తెరుగుదురు. గా మోచర్ల రామచంద్రరావుగారచ్చటకు వెళ్లిపైసందర్శనము న గ్రా స నాధిపత్యమువహించిరి. శ్రీయుతచిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులవారు "విద్యావతులధర్మము" లను విషయమును గురించి హృదయంగమ మగు నుపన్యాస మొసంగిరి. వీరిరవును మహోత్సవమున పురప్రజలు తమ పట్టణమంతట నూరే గించి వీరికి నప్రతిమాన స్వాగతంబిచ్చిరి. సంద్యాల పురమున సభికారము నహించియుండు సభకలెక్టరు నోబుగారును మరి యిద్దరు పాశ్చాత్యులును సభ సలంకరించుటయేగాక కిర్నూలునుండి రావు బహదూరు ఎన్. వి. నరసింహారావుగారును, మా రాశ్రీ టి చిదంబరరావు గారును గూడ విచ్చేసి యుండిరట. ఈవిధముగా అధికారులు అసభికారులు కిర్నూలు వారు సంద్యాల వారు ఆంధరును సంద్యాల పుర ప్రజా సంఘము పేట ఈ రాజధానిలో నెల్ల వెనుక బడినను ప్రఖ్యాతి గాంచియుండు కిర్నూలు మండలమున నాంధ్ర పుత్రులలో మిక్కిలిపేరుగాంచిన ఇరవురనుసమ్మానించియుండుట మిక్కిలి శుభసూచకము. పుర ప్రజాసంఘముయొక్క యభివృద్ధియు బాగుగనగుచున్నదనుటను ఆసంఘపు కార్యనివేదనయేచాటుచున్నది. దత్తచుండలములలో నాంధ్రోద్యమా సక్తికల ప్రదేశములలో సంద్యాల ముఖ్యతమమగుటచేతను ఆపుర ప్రజాకార్యదర్శి గారగు దేశపాండ్య సుబ్బారావుగారును, సహాయకార్యదర్శి గారగు కాదరబాదు నరసింగ రావుగారును నుత్సాహపరులగు యావనలయ్యనంది కార్యపరులే యగుటచేత నీపుర ప్రజా సంఘాభివృద్ధి చెచ్చెరనగుననియు ఆంధ్రగోకమున నీప్రతిష్ఠాపన దత్తచుండల ప్రాంతములందలి పనికిబలమగు సాయ మొనర్ప గలదనియు నమ్ముటకు సూచన లగుపించుచున్నవి. అచ్చటి యధికారులును మండల నాయకులును నీసంఘపు విషయమున సుముఖులయి యుండుట ప్రశంసనీయము.

అభినవ భీముడనదగు ప్రొఫెసర్ రామమూర్తి నాయకుగారు కడచిన శుక్రవారమునాడు పంజాబునందలి కోనూరున నందిన స్వాగతము సంస్కరణీయము హైందవులును మహాత్మాజీయులును సమస్త జాతులవారును మహాత్మాహమును చూపిరి. ఎక్కడ చూచినను జయజయధ్వనులును అశీర్వాదములును వినవచ్చెను. ఆయనపై కురిపింపబడిన పుష్పవర్షమువలన మార్గమంతటను పువ్వుల దుప్పటి పరిచిపట్టు కనుపట్టెటట. ఆ మహాత్మానము సందర్శించుటకు వయోవివక్ష లేక ప్రజలనేకులు గవాక్షముల నిండను కవాటములనిండను గుమికూడి యుండిరట! ఈ మహాబలిష్ఠునకు, వీరులకు పుట్టినిల్లగు పంజాబుదేశములో నెల్లినచోటులం దెల్ల నిర్జయపురూప గౌరవముతోగూడిన స్వాగత మొసంగబడుట కాంధ్రులందఱును గర్వింపదగియున్నది. ఈ నాయకుగారు ప్రభుత్వమువారు సాంగ్రామికోద్యోగముల కన్నులని తీర్చానింపబడిన యాంధ్రజాతికి సంబంధించిన వారే యగుటచే మరల తద్విషయకాధికారులు తమ యభిప్రాయముల విమర్శించుకొందురు గాక యని నమ్ముచున్నాము. నాయకుగారు త్వరగో విజయనగరమునకు వచ్చి లోకోపకారార్థ మొక బహిరంగ పత్రికాకనమును నెలకొల్పుదురని తెలుపుచుకొంతయు సంతసమగుచున్నది. లోకములో తమశక్తి సామర్థ్యముల వలన విశేషముగ

విరోధా మహాసంగ్రామము.

అంగండు

నవ్వమైన బ్రతిమాలే నికులు

అందను డిశంబరు 21:—చనిపోయినవారు కృష్ణుల ఆనందం హెచ్ ఎల్. బ్రూసు. మేజరు సికెర్స్ కల్. లెఫ్టినెంట్ రిబ్బింగ్, కృష్ణుల ఏ. హెచ్. లెంజిలు, కృష్ణుల హెచ్. ఫీమరు. రెండవలెఫ్టినెంట్లు హోంలర్డ్ రెండవలెఫ్టినెంట్లు పిర్స్ రెండవలెఫ్టినెంట్లు హాయిసి.

కనబడకపోవటమే చనిపోయినట్లుపొందబడుచున్నవారు. అందను డిశంబరు 20:—రెండవ లెఫ్టినెంట్లు యన్. జేడు. లె. డబ్ల్యూ. డి. రెండవ లెఫ్టినెంట్లు జే. మెక్వీలియను గాయములు తగిలినవారు.

కృష్ణుల గ్రాంటు కె. డి. మెక్లీడు. కె. జె. హెచ్. వి. కె. జి. స్పిర్ట్ కృష్ణుల. పి. బి. కె. యన్. జే. లెఫ్టినెంట్ డి. గిల్బు లె. డి. హాస్టల్ రెండవ లె. సి. సి. హెచ్. రాగర్స్ లె. యల్. సార్విషు లె. జే. బి. లె. డబ్ల్యూ. సింసన్, లె. ఆర్. హోరెసు, రెండవ లె. డబ్ల్యూ. గిల్బు, రెండవ లె. ఆర్. గ్రాంటు రెండవ లె. ఎ. మెక్లాల్డ్ రెండవ లె. జి. రాను. గాయములు తగిలి కనబడనివారు.

రెండవ లె. జి. ఎ. స్పిర్ట్ రెండవ లె. రాబ్బిన్ సాట్లు కనబడినవారు.

కృష్ణు. సి. బోవాను, రెండవలెఫ్టినెంట్లు ఇ. యస్. మెకెంబి

అధికార ప్రకటనములు

చనిపోయినవారు

రెండవలెఫ్టినెంట్లు హెచ్ బార్న్సు. గాయములు తగిలి ఖయదీజగా పట్టుకొనబడినవారు. కృష్ణు. జి. యన్. లె. నాల్గు కృష్ణుల హెచ్ ఫారెస్టరు ఇదివరకు గాయములు తగిలిన వేయబడినవారిలో

గాయములు తగిలినవారు

రెండవలెఫ్టినెంట్లు డబ్ల్యూ. ఫ్రూర్

పదమిదవో పూలలో గాయములు తగిలినవారు

మేజరు డి. హెచ్ టూర్నికెసు.

ఖయదీజగా పట్టుకొనబడిన జర్మనులను ఇంగ్లీషువారు

అనాదరణచేయించునట్లుగా జర్మనులు వదలివేట్టించుట.

చచ్చిలుగారి జాబు.

అందను డిశంబరు 20:—స్కాట్లండ్ వారికి గలిగిన నష్టములను తమకు, నాకాదగమువారికి గలిగిన సానుభూతిని తెలుపుచు స్కాట్లండ్ పురావ్యక్తునకు చచ్చిలుగారు వ్రాసిరి. అందు వారిట్లు వ్రాసిరి. స్కాట్లండ్, విల్, హార్టి లూలు ప్రజలు గణపరిచిన శ్రేయమునకు మే మానందించుచున్నాము. బ్రిటిషు నాకాదగమువారి యొత్తిడిని శత్రువులంత

ధనమాజించిన వారినే గలరుగాని, అట్టిసనముతో నాకోకార కరమున కార్యమున గావించి శాశ్వతకీర్తిని సంపాదించ సమకట్టినవారము.

దేశభక్త సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు ఇప్పుడు క్రొత్తగా నొక దినపత్రికను వంగభాషయందు ప్రారంభించ గలరట. ఏ రిడివరకే యెన్నియో కార్యముల భారమును వహించియున్నారు. ప్రతి దినమును ఏరు చేయువనులలో బుగా. పత్రికా సుపాదనమును తమకళాశాలలో సుపాధ్యాయత్వమును ముఖ్యములు. క్రొత్తగా సుదృఢింపబోవు పత్రికకు ఏకే స్వయముగా సుపాదకులుగా నుండురట. 70 సంవత్సరముల వార్యయన్ని కార్యముల తలపెట్టి నిర్వహించుట సురేంద్రనాథుగారికే తగియున్నది. ఇట్టిసహకృత శక్తి యతులగు దేశభక్తులకు యెందుచున్నది పునరుత్థనను ఆయుస్సును ఆరోగ్యమును విచ్చి కాపాడుకొనను యెవ్వరు ప్రార్థనకుండును?

శిరింప జాలకున్నా కోమనలై వారి హృదయముల యందు గల మనయందలి సహృదయే దేలుపుచున్నది. వారి తీర గమన యంతయులకు మోడల్నియను పెద్దమోడలును చాలనష్టము నొందినది.

చాలచాంతకులు

నావికులు సమద్రయానమును సులభముండి సంతకాలమునందు జర్మనీవారి హోద్యోగములును నావికులును చాలచాంతకులనడిచుచువారిని విడువజాలరు.

హోద్యోగములందు మరి ముగ్గురు చనిపోవుట. మరి ముగ్గురు హోద్యోగములందు మృతినొందిరి. మొత్తము 98 రు చనిపోయిరి.

గ్వాలియరు మహారాజుగా రొసంగినబండ్లు. అందను డిశంబరు 21:—గ్వాలియరు మహారాజుగా రొసంగిన ఆంట్టులెన్న మోటారుబండ్లును బికింగుహము భవనమునద్ద శ్రీరాజుగారు పంపించిరి.

ప్రకృతిసంగ్రామస్థితి.

అందను డిశంబరు 21:—వార్తాసంఘమువారి ప్రత్యక్షవర్తకకు డిటలు వ్రాయుచున్నాడు. ప్రస్తుతము కలుగుచున్న నిరోధ మగ్ని బ్యాటలయను మెయున్నది. కందకములు నిరోధములు మున్నగునవి యన్నియును స్వాధీనము చేసికొనుట కన్నివిధములకు నాగ్నేయ ప్రయోగములను విరాములులేకుండ కుంపించుచున్నాడు. పురోగమము మాత్రము బహు మందముగనున్నది గాని అడుగెడు భూమి వోరకీనను లాభకరముగనే యున్నది. ముందు ప్రయత్నముల కనుకాళుకలుగుచున్నది.

లాండువేహరులకు యుద్ధమునంగు విసుగుదల కలుగుట. లాండువేహరులను నైనికోద్యోగులు ప్రారముగ మారుచుండుట చే వారికందకీని యుద్ధమును చాల విసుగుదలపట్టియున్నది. ఖైదీలుగా చిక్కినవారిని ఆంగ్లేయులు చాల సవాదనచేయుదురని నైనికోద్యోగులు నైని కలకు బోధించుచుండుటవలన నైనికులు జంతువులనుగాని లేతున్న వారందరును లాంగ్విపుటకు సిద్ధముగానున్నారని ఖైదీలుగాచిక్కినవారు నుచువుచున్నాడు.

సుప్రసిద్ధకోశేపములను నిరసించుట. జర్మను లిదివరకు ధుండుచున్న సుప్రసిద్ధకోశేపములను వారు నిరసించి వారి టోపిలయట్లున్న ఎత్తపట్టిలను తెల్లపేలికలతో మారుచున్నాడు.

నైనికుల దుస్తులలో మార్పులు. కొందరు నైనికులు యుద్ధములేని సమయములందు ధరించు దుస్తులనే యుద్ధసమయమునకూడ ధరించుచున్నాడు. ఈదుస్తులు కొంచెము నిగారింపుగలిగియుండును. మతోపోరు చచ్చి నైనికులలో కొందరు చాల యశ్వలముగ నకటించుచున్నాడు.

క్రైస్తవులపండుగ.

అందనులో వార్తాప్రకటన ప్రకటింపబడకుండుట. అందను డిశంబరు 21:—బ్రిటిషు కీవులలో క్రైస్తవుల పండుగ దినమున వార్తాప్రకటన ప్రకటింపబడవు.

యూనియను జూర్నలును తెరచుట.

అందను డిశంబరు 21:—జెల్లికో దొరసాని, నైని కులయొక్కయు నావికులయొక్కయు భాగ్యుల సమిత్తము యూనియను జూర్నల్లను తెరచుచు సర్ జాన్ జెల్లికోగారు నావికుల భాగ్యులనైన్యమును విని పంపుచు వ్రాసిన ఉత్తరమునుచదివి. ఇట్టి నైన్యకాలుగ నావికులకు నాణుకుడ నగు నుండగలిగినందులకు నేను చాలగర్వపడుచున్నాను వారి ప్రకర్తన సౌకర్యము యనుకూలముగ నున్నది. వారు నిరంతరమును ఓపికతోకొనికొనియుచు, కనపెట్టుకొని యున్నారు.

నిక నిరంతరము

అందను డిశంబరు 2 :—ఏ. వి. బోన్సు అది సుప్రసిద్ధుడగు క్రికెట్టు ఆటగాను మృతినొడెను.

ఫాన్సు.

కలమిద జగ్గుసేవారు బొంబులు వేయుట. అందను డిశంబరు 21:—ఆదివారమునాడు జర్మనీవారి సమద్ర విమాన మొకటి కల్తెనై రెండుబొంబులవేసెను. నష్టమేమియు కలుగలేదు.

పరాసువారి ప్రకటనము. అందను డిశంబరు 21:—యుద్ధరంగము నందంతటను విశేషమేదియులేదు అని నిన్న సాయంకాలము ప్యాసిమలో ప్రకటింప బడినది.

అందను డిశంబరు 21:—స్వాగతురంగము—పరాసు అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. మ్యూజుండికి దక్షిణభాగమునందు బ్రహాంతునకును కుబోడి-కాకానెకోవోయికిని నైరుతి భాగమున రెండు కలిమిటరుల భూమిని ఆక్రమించుకొంటిమి. మరియు బ్యూజునది ఉన్న ప్రదేశములనుకూడ ఆక్రమించుకొంటిమి. ఆరోయనుకోటకు ఈశాన్యభాగము సంయుక్తమగు. డెను చెరలయర్పునంద మేముకొద్దిగ ముందుకుపోగిరిమి. స్థిరముమొదలుకొని ఎయినవరకు ఎయినావలెయుండుండి, సెలెజునకును పోవు రాజమార్గమునకు ప్రక్కనున్న అడవి మా స్వాధీనమైనది. ఈబోడ్డునకు, బ్యాజునకు నైన్యలిభాగమునను నాటకుడాకే డిలాపతిలోని మొదటియిండ్ల పంక్తివరకును గల జర్మనుల కందకములను మేము మొదట ఆక్రమించుకొంటిమి. శత్రువులు అరామును మట్టిచించిరి. కాకొన్యికి ఉత్తరభాగముననున్న శత్రువులయొక్క ఫిగింగిదళమును వెక్కుసాగులు మన పెద్దఫిగింగుల నిష్ఠువుల వొనరించెను. జర్మనుల కందకములను కూలద్రోసెను. రెండుఫిగింగులను స్వస్థము చేసెను ఎయినమిదకూడ మనఫిగింగులు చాల నివాసముగ గుండ్లను పురుపగలిగెను

ఫాంసెయికులో యుద్ధరంగమునందంతటను ప్రాన్ నెన్ డీ-రెంటెసు, కేసునెతోవో ప్రాంతములయందును ఆగ్నేనలోను మాకు చాలస్థలములు స్వాధీనమైనవి. అందుముఖ్యముగ బిన్సు బోవరుకు ఈశాన్యభాగమునందు శత్రువుల కందకములలో 1200 మీటరులు మేమాక్రమించు కొంటిమి. బోయను డి-లాగ్రూరిలో నాలుగుమందసారంగములను మేము తిలకపెట్టి అందువలన కలిగిన కందకములలో మేము కిరపడితిమి. ఆగ్నేనులోను, మ్యూజులోను అందు ముఖ్యముగ వెలిసు సెప్రాంతమునందును యుద్ధరంగము నందంతటను మేముచుండుకు పోగలిగిమి వెలిసెను డిగ్గరి 50 మీటరులు ముందుకుపోతిమి. గెల్లికోటు, బెల్లికోటు ప్రాంతములలో కూడ ముందుకుపోతిమి.

అందను డిశంబరు 21:—కేటి మధ్యాహ్న విట్లు ప్రకటింపబడినది:—గ్నూ మధ్యాహ్నము తెలిచేయులోనిశేషమేమియుజరగలేదు. కానిబొంబార్డికెను, సెయింటుబార్డ్సు ప్రాంతములయందును కొల్చారుకు తూర్పు భాగమునందును మేము ముందుకు పోగలిగిమి. జెల్లెబెకుకు దక్షిణభాగమున, క్యాల్లెటెముందు కొన్నియిండ్లు మాస్వాధీనమైనవి. శత్రువు ఇ సెనునందలి వైద్యశాలను మట్టిచించిరి.

రుస్తా

రుస్తానుఅధికారుల ప్రకటన. అందను డిశంబరు 21:—పెట్రోగ్రాదులో కలుగ ప్రకటింపబడినది:—బుజులా, రావకారంగమునందు విస్ఫులనదీ పశ్చిమభాగమున నిగ్నీటిదనమున కొన్ని సోరాలుములు జరిగినవి. అవి కొన్ని కొన్ని ప్రదేశములలో సతిత్రముగకూడ పరిణమించినవి. సుము తిలకపెట్టబడిన ఒకనంతెమిదుగ బుజురానదిని దాటుటకు ప్రయత్నించినరెండుజర్మనుకూలములను వెంటనే మేము మట్టిచించితిమి. వారిలో చాలమంది ఖయదీజగట్టుకొనబడిరి. వారి మరఫిరంగు లకేములు మాకు దొరకినవి.

వెజుమిలు యుద్ధము. వెజుమిలు ప్రాంతముల ఆస్తియానేసలు మారుదపడినవి. కాని అధికముగ నోడింపబడినవి. ప్రక్కవాలుగ వారిపై బడి వారి పూర్తిక తిరిమిచేసితిమి.

అందను డిశంబరు 21:—పెట్రోగ్రాదు:—రుస్తాను అధికారులిట్లు ప్రకటించు చున్నాడు:—ఎవమనై పుక ముకు ముక్కు చాలమంది నైనికులను చేర్చియున్నాడు. ఎక్కడ మాకును గురుములకును యుద్ధము జరుగుచున్నది. స్థితిగతులు మాకునుకూలముగనున్నవి ఆహారోజు అను గ్రామమునగ్గర, శత్రువులు గాలిమారుదపడిరి. కాని వెకకుకు పెట్టిచేతుబడిరి. శత్రువులు చాలమంది చనిపోయిరి కొన్ని స్థలములలో మేము నిగ్గి శత్రువులను మట్టిచించి చాల ఫిరంగులు, ఖయదీలను పట్టుకొంటిమి

వైట్టాగ్రామం డిసెంబరు 21:—నవ్యనాటికాదు లిల్లు ప్రకటించుచున్నది:—మూలా ప్రాంతమునందు జర్మనుల కొనెంబర్ల వరుసలు పాఠశాలయి. విద్యుదా పర్యవేక్షణమున ముఖ్యవిషయమేమియు జరుగ లేదు. కలీషియా ఆస్తియనుల మొగ్గమును మేము పూర్తిగా కనకరించితిమి. ఇటీవలి ప్రయత్నములు చాల ఆశాభావముగ మారినది. దుష్టకనుమయందు పోరిన ఆస్తియనుల సౌఖ్యభాగమున మేము సున్నీలతో పోడిచిపారవోలితిమి. యింకా ధర్మమునందు పాతులై 500 మందిని విడిచి శత్రువులు గోయిరి. మేమునుండి ఖయీదులగ పట్టుకొంటిమి. ముట్టడినైస్య పంక్తికి ఖేదించవలసిన ప్రజలుము కోటలోని పైనిటలు మరల ప్రయత్నించుగా మేము వారిని పూర్తిగా ఓడించి విశేష కష్టము కలిగించి కోటలై పునరుత్థిమి చేసితిమి.

మొలలు ముట్టడి.

వైట్టాగ్రామం డిసెంబరు 22:—ఆర్మీ మొలలు ప్రత్యేక యిల్లు వ్రాయుచున్నది:—మొలలు ముట్టడు నవ్యనాటిక ముందుకు పోవుచున్నది. కోటలోని సేతు ఒక సారి వీరిమీద పడిన వెంటనే ముండ్లతిగెలకం చెలను పగులగొట్టి ఆ ప్రాంతమున శత్రువులెన్నో చుకొనిన రక్షక స్థానములు పట్టుకొనబడినవి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు సుల్తానుగారి తంతివాస్త

లండను డిసెంబరు 21:—శ్రీరాజచక్రవర్తిగారు స్నేహపూర్వకముగ పంపిన తంతివాస్త్ర కృతజ్ఞతను వెల్లడించుచు సుల్తాను హాస్సేనుగారు తంతివాస్త్రను పంపిరి. శ్రీరాజచక్రవర్తిగారి సదభిప్రాయమును, శ్రీవారి ప్రభుత్వమువారి యొక్క సహాయమును బహుశా తెలియనకు నేనధికానందమును పొందిచుంటినని ఆయన వ్రాసెరి.

సర్ మెక్మిహమ్మద్ గారి నియామకము.

పత్రికాభిప్రాయములు.

అలహాబాదు డిసెంబరు 21:— పయనీరు పత్రికా లండను విశేషముడిట్లు తంతిసంపుచున్నది. ఈజిప్టు దేశమున చాలించుటకు సర్. ఎ. హెచ్. మెక్మిహమ్మద్ గారిని నియమించుట వలన ఈజిప్టునందు ఉద్యోగములో నున్న ఇంగ్లీషువారి కివమానముగాదు. సువర్ణక, సమయోచిత కార్యాచరణము, నిర్భయముగ బాధ్యతను వహించుట—ఈగుణములు సర్ హెన్రీ మెక్మిహమ్మద్ గారు చాల సాగులు గవలరచిరి. క్రొవరు కివెరరు ప్రభువులు పట్టిన మృగమును వీరుగూడ యవలంబించుటకు తగియున్నారు. అది టయిచ్చునప్రతీ వ్రాయుచున్నది.

హైదరాబాద్ ప్రత్యేక యిల్లు వ్రాయుచున్నది:—ఈజిప్టులో నుండు బ్రిటిషు ప్రతినిధిగారు సమగ్రముగను మహమ్మదీయ విషయ కానుభవముగలవారునై యుండుటనుభవము. ఇండియా దేశము సర్ మెక్మిహమ్మద్ గారు స్థానమునం దేర్పాటులేయుటకు నింకొకరువారకుట కష్టమేయైనను ఈజిప్టుదేశమున నింతకంటె సుమగ్రులు దొరకుట మరల ప్రయత్నము.

సింహాసనాధిపతి.

లండను డిసెంబరు 19:— సుల్తాను హాస్సేనుగారి జ్ఞాపకమున సమయమున వాయనకు సహకారిగా నుండుట కొరకు ఆ గాహనుగారు పోర్టు సెడ్లకనుకచ్చి యిటనుండి కెయి కోట వెళ్లిరి. కెయికో పట్టణము పతాకములచే నలంకరింపబడినది. సుల్తానుగారి ప్రకటనమున ప్రజలు తాత్పర్యముతో స్వీకరించిరి. వారు గుంపులు గుంపులు గూడి దానిని చూపుచు చర్చించుచుండిరి. జల్లెటాల్లో గూడ నిట్టి యభిప్రాయము యున్నది. దీర్ఘదర్శులగు వారి దరుసు గూడ నీజిప్టుదేశమునకు భావిభావము యాకాము కలుగునని నమ్ముచున్నారు. వీరులకు ప్రియస్నేహితుడని సత్కీర్తిని బహుశా తెలిసిన సుల్తాను హాస్సేనుగారు ప్రభుత్వకాగితినందులకు వారందరు సంతసించుచున్నారు.

ఈజిప్టు ప్రకటనావనరుగారికి

శ్రీరాజచక్రవర్తిగారు దర్శనమొసంగుట.

లండను డిసెంబరు 19:—నెడు వర్తంగములు వాజము దిరుమున సర్ ఆర్థు మెక్మిహమ్మద్ గారికి శ్రీరాజచక్రవర్తిగారు దర్శనమొసంగిరి.

సుల్తానుగారి ప్రకటనము.

లండను డిసెంబరు 19:—విద్యాభివృద్ధి నొనరించి ప్రజల వైత్రికాభివృద్ధికి పాలుపడకుండునట్లు ప్రజలకు నెమ్మదిని బ్రదుము కలిగించుటకై కల్ప బూసటకును నేను ప్రయత్నించెదను.

ఈజిప్టులో నాంగ్లేయులు.

ఈజిప్టులో నాంగ్లేయులు టండుటకుగల కారణమును గూర్చిన యపోహములను తొలగించుటవలన దేశమందలి రాజకీయసంఘము లన్నియును నేకమఖమున పనిచేయు గలవని చేసే దృఢము. కెన్సెరుచున్నానని నుల్తానుగారు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ.

ఇటలీ వార్తలు

లండను డిసెంబరు 21:— కోము 1882 వ సంవత్సరమునందు కోసన్ చక్రవర్తిగారిని హత్యచేయుటకు కుట్రపన్నిన బి. బి. రు. చాంతు ఆనువానిని ఉరితీసినది నము యొక్క జ్ఞాపకమున ఉరితీసిన ముచ్చటలు నిన్నటిదినమున 100 సభలు ఇటలీదేశమునందంతట జరిగినవి— కోన్నిచోట్ల అల్లరిజరుగకుండ చేయుటకును, ఆస్తియను వారలకు కేవలము విరోధముగ అన్నిచోట్లనుజరుపబడిన యాసభలలో యెక్కువ కలరముగ కలిగించినకోన్నిటిని చెదరగొట్టుటకును, పోలీసువారుచాల ప్రయత్నములు చేసిరి. కోములో జరిగిన ఒకసభలో నాగరకళకు విరుద్ధముగ జర్మనులు ఆస్తియనులను చేయుచున్న కేరములకు వారిని నిందించుచు నీవారుకోలాటెన్ని ఆను రాజ్యాంగసభాసభ్యుడు ఉపన్యసించెను. రిక్టోయిటి, గారి బాధీగార్లుగూడ ముచ్చటించుచు వాలంటీరులను చేర్చుటకు సంఘములను యేర్పర్చవలెనని నుడిచిరి. ఇటలీ ను మేరియాదేశముల కిదివరకును సంబంధము బలపడుటకుగాను ఉభయదేశములవారు చేరిన సంఘము ఒకటి కోములో యేర్పరచబడినది.

ఇటలీవారి యుత్సాహము.

కోము. డిసెంబరు 21:— ఓబరుదాంతు జ్ఞాపకార్థము జరిగిన యుత్సవములను నిటియందు ఇటలీ వారు యుద్ధమున కోక్రము బుచ్చుకోవలసినదని జనులు ఉత్సాహమును గవలరచిరి.

చీనా

హాంకాంగులోని దర్మను ఖయీదులు.

లండను డిసెంబరు 19:—హాంకాంగులో ఖయీదులుగా పట్టుకోవబడిన జర్మనుల నచటి యుద్ధోగ్యుల లవాదరణచే యుచున్నారని జర్మనులు వదలిపుట్టించుటవలన హాంకాంగు గాగు హాంకాంగు కర్మరుగారికి వ్రాసిరి. ఇందేమియు నిజములేదని గవర్నరుగారు తెలియలరచిరి ఈ విషయమును ఆమెరికాభిప్రాయవారి గూడ విచారించి ఇందేమియు సత్యము లేదనియును, ఈ విషయమును జర్మనుల కెరిగింప వలెననియును ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము వారికి వ్రాసిరి జవాను.

రక్షక సంయన్యమునకు సామ్యుచిచ్చుట.

హాంకాంగు డిసెంబరు 21:—బహను చక్రవర్తిగారును చక్రవర్తినిగారును 20 వేల సానులను రక్షక సంయన్యమునకు నిచ్చిరి. బహను చక్రవర్తిగారు రక్షక సంయన్యమును గౌరవించుట కిదియే ప్రథమము.

ఆస్ట్రేలియా

హాంకేరివారి యసంతృప్తి.

టిస్టాప్రభువుగారి ప్రసంగము.

హాంకాంగు డిసెంబరు 21:— సివిల్ అండు మిలిటరీ గజెట్టులోని పరిచిచ్చెను లండను డిసెంబరు 19:—హాంకాంగులో ప్రచురింపబడిన యొక బానుబండిట్లున్నది. హాంకేరి దేశమునై రుమ్మవారు పడుచుండుటెంత ముఖ్యమో నైసికో దోగ్గియును గవనింపకపోవలసిన హాంకేరివారు స్వతంత్రము వహించి యితరప్రదేశములందు పోరుసుల్తుమండిన హాంకేరి నైసికులను తమ గృహముల గాపాడినాటకు సహజము జేయుదురు. హాంకేరి స్వాంత్ర్యదేశము. హాంకేరివారు స్వతంత్ర దేశముగ కార్యనిర్వహణము జేయుగలరు. యుద్ధప్రకటనము నాడు చూపిన యుల్లాసమునకంటె నీ ప్రసంగముయందున నెక్కుడు యుల్లాసమునుజూపిరి. టిస్టాప్రభువు అని చక్రవర్తిగారు కలిపించి యీ ప్రసంగమునకు ముగిసినది యసంతృప్తి దెలియబరచిరి గాని టిస్టాప్రభువుగారు రప్పించిన రాజీనామాను అంగీకరించలేదు.

జర్మనీ

జర్మనీవారికి ముందు గుండు సామాను లేక పోవుట.

హాంకాంగు డిసెంబరు 21:— జర్మనీవారి కేక పక్ష భదినములకు సరిపోవు తూటాముత్రమే యున్నవనియు వీరిని

తయారు జేయుటకు గావలసిన రాగి దొరకుట లేదనియు నైసికో విషయముల వెలిసినవారిలో నొక గొప్పవారివలన వెలియుచున్నదని కోసెక్ హాంకాంగుని విశేషము వ్రాయుచున్నాడు. ఇంతవరకు దొంగతనముగ సంపాదించగలిగిన రాగి జమా స్వల్పము. అని సివిల్ అండు మిలిటరీ గజెట్టునకు తంతి వచ్చినది.

జర్మనీవారి నాకాకార్యము.

ఆమెరికా పత్రికాభిప్రాయము.

లండను డిసెంబరు 19:—నూయార్కు:—ఈవెరింగు మెయిలుప్రతీక యిల్లు వ్రాయుచున్నది. ఇంగ్లీషువారి తూర్పు తీరపు పట్టణములనై ఫిరంగుల వారు జేయుటవలన జర్మనీవారు తమప్రతిష్టకు భంగము కలుగజేసికొనినారు. ఈకార్యము యుద్ధస్వాభావికముగాక కేవల హింసాపరత్వముగనున్నది.

జర్మనీ చక్రవర్తిగారు స్వస్థత నొందుట.

లండను డిసెంబరు 21:—జర్మనీచక్రవర్తిగారు పూర్వ స్వస్థులయిరి. వారు నేనామఖమునకు వచ్చిరి.

జర్మనీవారిజాగ్రత్త.

పారిసు డిసెంబరు 21:—ఫ్రీడ్ రిక్ మె ఫె క్ నై నై నునిటలు బాంబులు వేసిన నది లగాయితుగాలి యోడలలో నొక్కనై నను యీవలకు రాతేను. ఇంకొక సారి నిట్టిది తటస్థింపబడుటకై కట్టుపాలు లనేకములు చేయబడినవి. అని టెలిగ్రాముండంతివచ్చెను.

జర్మనీవారి మర్యాద.

లండను. డిసెంబరు 21:— జర్మనీవారి వైమానికులిద్దరు డక్కో కిర్మూల్ ప్రచురణములను వేసిరి. వీరియందు ఒక జర్మనీ వారి జనరల్ గారి కుమారుని మృతక శేవరముకుగూర్చి కను గొవలసినదనియు, తాముపట్టుకొనిన ఫ్రెంచివైమానికుని గూర్చియు, వ్రాయబడినది. ఇంతేగాక వారు క్రీస్తుజన్మదినోత్సవ సందర్భమున ఫ్రెంచివైమానికుల నభినందించిరి.

జర్మనీవారి క్రొత్త సబుమరైనులు.

ఆమెరికావిశేషములు తెలిపిన సంగతులు

లండను డిసెంబరు 21:—జర్మనీవారి కీల నాకాశ్రయములో నొకడికమున తానుమాచిన సంగతులను గురించి వర్ణించుచు ఆమెరికాదేశపు విశేషముదొకడిట్లు నూయార్కు పట్టణమునకు తంతివాస్త్రను పంపుచున్నాడు:—జర్మను లిష్టము క్రొత్తగ పెద్ద పెద్ద సబుమరైనులను నిర్మించుచున్నారని. ఇవి బాగుగా పనిచేయుగలవని వీరికి చాల నమ్మకమున్నది. నాకాయుద్ధము చేయునైకులు నాకాశ్రయములో ఫిరంగులను ప్రేల్చు విషయమున దివ్యమునకు ఆయిగుంటలు తిరిగితు చేయబడుచున్నారని. మాడు మాసములకు తయారు కావలసిన ఓడలను సిద్ధము జేయుటకు నాకా నిర్మాణస్థానమునందు 11 వేలమంది రాత్రినిబగ్గులు పనిచేయుచున్నారు. ఆయింపుటికి జర్మనులంత అధికోత్సాహముతో లేరు.

బొంబాయి.

గవర్నరు మెంటు భవనమున విందు

బొంబాయి డిసెంబరు 21:— అన్ని లెగల వారలలోను ఆహ్వానింపబడినవారు చాలమంది ఘనమును గొంతమంది. శ్రీరాజునకూడ కలిసి ప్రముఖులగువారు సుమారు 900 మంది కడచిన శనివారమునాడు గవర్నరు మెంటుభవనమున సమావేశమయిరి. ఆసమయమునందు డెలింగ్ డెన్ ప్రభువుగారు కాడెలు గారికి, మెనూయెట్టుగారికిని, సి. వి. ఇ. బిరుదించిపూజలను టి. పి. మాలిగారికి ఇ. తడ్పాలు కన్యగారికిని అసిస్టెంటు సర్జన జెనుగారికిని కెయిబర్ హి. దువలేకములను, ఆర్. మెక్ టెరు గారికి పోలీసు పతకమును ఒసంగిరి. తివాను బహద్రుడు గాడ్బోలుభాను బహద్రుడు అంకేసురాయ, రావుబహద్రుడు తాల్గోవావు బహద్రుడు మొగ్గుడు గాడ్గు అహలైరుదములతో చేరి చిహ్నములను సంద్రులను ఒసంగిరి.

జి. కే. పైదువారి ఆస్పత్రిలు.

బొంబాయి డిసెంబరు 21:— లిప్తముక కంఠివారు కాంప్టోలో యేర్పరచిన, వర్తకస్థానమునకు మెయిన్స్ట్రు ఉద్యోగముచేసిన జి. కే. పైదువారు మేజరుగనుండి కంపెనీ వారి తాలూకు రి:45 రుపాయలను అరహాదించునకు నాగ పురము జిల్లా జడ్జిగారు ఆయనకు 9 వేల ల కలిగిన ఖయిదు విధించిరి. దానిమీద పైదువారు హోకోర్టులో అప్పీలుచేసి కొనిరి. దీని ముఖ్య విశేష మేమనగా యిదివర కొక.

అలహాబాదు డిసెంబరు 22:—అడివారమునాడు సంత
యుక్తవాస్తవ్యముల తల్లి నేంటు గవర్నరుగారు అలహాబాదు
లోనియందు నొక వాస్తవ్యుని కలెక్టిరి. ఆ వ్యక్తి నీతిక శక్తి
గల మొదటి బడి నది. సోమవారము ఉదయమున
యమున పురపాలక సంఘమువారు వ్యాగలేప ద్ర
ముగొప్పించుచు సానికవిషములలో నవసరమైనవానినిగొని
నిచ్చించిరి. అందు ముఖ్యముగ మంచినీటి కనకరి వాగు
చేయుటనుగురించి విచ్చించగా, తల్లి నేంటు గవర్నరు ఆ
కూలముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. మధ్యాహ్నము సర్ జేమ్స్
మెస్తరుగారును, మెస్తరు ప్రభ్యియు దాతీయా సహాగా
గారి కోటకు వెలిరి.

జూలై

I

ఆంధ్రముహూర్తముల కొకవివేచన.

ఆంధ్రభాషామహారా!

ఎల్లరకు, ఆంధ్రపురికావ్యమును, తమ దైనికపురికా రాజులును రానుండు నూతనవర్షారంభమునందీ చందా మూలము, పదునైదురూపాయలు నిల్వయించెదమని పురికా ముఖంబున వాగొనెన నడువులు మనయెల్లరకు విడితములే! ఈ పురికారత్నము తెలువడకమునుపు, నీ యాంధ్రదేశములో పెచ్చట గానించినను నొక్కరెలకు దైనికపురిక నై నను గాంచివారము కాముకదా! అట్టిపట్టులో నీ పురికాశ్రేణులు బొంబయినగరములో వారపురికగా, తెలువకును నుండి నీపురికా సుపాదకుడు ఆంధ్రభాషాభిలాషుడైనందున చెన్న పురకేరెంచి బహు వ్యయప్రయాసల నొచ్చి దైనికపురికను తెలువడలేనందులకు వారికి మనమెంతయు కృతజ్ఞులము. కొన్ని ఆంగ్లపురికలలో వారమునకు ముమ్మారుప్రచురింపబడు (Tri-weekly) పురికకు సహితము పదునైదురూపాయలు చందానిచ్చుచుండగా, చాలవ్యయముచేసి, ఆంధ్రభాషాకొరకు పాటుపడు నీదైనికపురికకు సంతచందానియ్యలేరనుటకు నేరికి నోరాదు! ఎచ్చట నేదేకములోనైనను ఆంగ్లదైనికపురికకు వింతిస్సల్పప్రచందా కలదా! ఎప్పుడు తెలుగుభాషాభివృద్ధి ముగా నెప్పటికప్పుడు ప్రస్తుతకాలావస్థలు అందిచ్చుపురిక నింకనేదైనను ఉన్నదా! కాన నో ఆంధ్రభాషాభిమాన లాదా! ఈపురికదై ఆదినండిరా చూపుచున్న అభిమానము నా అంగ్రహాకృష్ట వృద్ధిచేయును. మీ మిత్రులను నీపురికకు చందాదాతలుగా చేరుటకు ప్రయత్నింపుడు. అందరు నొక్క పట్టున నీపురికను నభివృద్ధిచేయువలె సుపాదకుని ప్రార్థింపుడు. చిరకాలము నీపురిక తెలువడుగాకయని దేవుని ప్రార్థింపుడు.

కాకు, రామిరెడ్డి

కాకుటూరు. నుండర రామిరెడ్డి.

[ఇట్టియే త్రైమాసికముల వచ్చుచున్నవి. నేడు వెళ్లాల నుబ్బయ్యగారు నూకగిరినుండి ఇట్టి యే త్రైమాసికమును ప్రాసినారు. మామందు వచనములయి ఓకంత మమ్మను ప్రోత్సహించు చున్నందులకు మిక్కిలి కృతజ్ఞులము. మాచందా దారుల ప్రోత్సహముచే మేము మాపురికను నిర్వహించుచు జరిపి మాచేసిననీర కేయగలవని దృఢముగా నమ్ముచున్నాము. సంపాదకుడు.]

II

విధవావివాహ విషయ నాస్తికదురు క్షిప్రందనము ఆయా.

విధవావివాహ విషయ నాస్తికదురు క్షిప్రందనము అను నాహుంతురముగల "విద్యాపాఠశాల కృత విధవా పునరుద్ధారణ గ్రంథసంకలనం" అనుగ్రంథమును చూచుభాగ్యము నాటిటివల నుప్రార్థించినది. దానిని నియోగముక ప్రతిష్ఠాపకులకు శ్రీమంధిరాజు లక్ష్మీనారాయణ దీక్షితులవారు విరచించిరి. అందు విధవావివాహ మశాస్త్రీయమని చెప్పబడెగాక రజస్వలాత్వావస్థను క్షిప్రపక్షా ద్యాపత్వంచకము నందు శ్రీమంధిరాజు పునరుద్ధారణము చేయవచ్చుననియును చెప్పబడియున్నది. శ్రీకీ.వివాహమయినప్పటికిని రజస్వలాత్వావస్థ మామె ఆశ్రయించి నుండుననియును అట్టిశ్రీయందు కన్యాశ్రమ్యు గణముగా నుండుననియును, ఆమెకు భర్తనష్టమయినప్పటికిని రజస్వలానంతరముగాని విధవయను సంభ్రమింపబడినయును, ఆమె పునరుద్ధారణమునందును ఆమెకు పితౄదయి యభావిధిని వివాహము చేయవచ్చుననియును, ఆమెకుపుట్టిన బిడ్డలకు తండ్రియగుదుననియును, ప్రకృతమనందు నాచరింపబడక పోయినంత మాత్రమున కాశ్రమవిహితముల త్యజింపబడవలసినవి గావనియును, శ్రీదీక్షితులవారు సశాస్త్రముగ రూఢిపరచి యున్నారు. శ్రీదీక్షితులవారి సిద్ధాంతము యుక్తియుక్తముగాను శాస్త్రసమ్మతముగాను, మితిమీరిన సంస్కరణముగాను ఉన్నది. ఈదీక్షితులవారి తీర్మానమును తన్మతావలంబులయల తద్విమర్శలకు శ్రీనియోగ మహాశయల దగు శిరసావహించి తదాచారము నవలంబించి కాచువారికి నోడ్వకుదురని నమ్ముచున్నాను. శ్రీదీక్షితులవారి తీర్మానమును గ్రహించి జాలని నియోగములు అందుకు వారిగల కారణములను పురికా మూలమున వెల్లడించి అన్యూపాది పాపములనుగురు మతావలంబునను భ్రమప్రమాద జనకమయ్యిచేసి దాని నివారించు వెంటురని మానేకవిధముల ప్రార్థింపుచున్నాను.

నియోగి.

ఏలూరు శ్రీజనార్జునస్వామివారి దేవాలయము.

ఆయా.

మాగ్గణ బహుళ అమావాస్యనాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు కొంతయులో ధర్మకర్తలు సభచేరిరి. కొన్ని సమాచారములు విచారణ జరిగిన తరువాత సుత్రపు గుమాస్తాదేవి రేపునంత్రాంతి ఉత్సవములకు ఉర్రగింపుకై భోగముమేళము పెట్టుట నాకు యిష్టములేదు అని చెప్పిరి. తరువాత మేళాటి విచారించుటకు మీ అభిప్రాయము చెప్పవని సభికుల నడిగిరి. దైత్యకాన్యరెన్నకు పెట్టిరిగారును మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగారును అగు కందుల రామయ్యగారు మేళముపెట్టుట నాకిష్టమని నెలవిచ్చిరి. తరువాత గ్రంథిరాంబాట్లగారు చుండూరి కాన్పులుగారు, కంకపాటి సుబ్బయ్యగారు, తురికేటి పూయ్యగారు, మానేళ్లి సూర్యవారాయణగారు, కొత్తమాను శ్రీరాములుగారు వనరాలు ఏకగ్రీవముగా మేళము పెట్టుటకు తమ సమ్మతి తెలియపరిచిరి. ఈ ధర్మకర్తల అందరు వెద్రవనమ్మలు, గొప్పవర్తలు, అగ్రవైశ్య శిఖామణులు, భక్తిపరాయణులు. వీరి విరంతర క్షేత్రల యాదేవాలయము చాల కృత్రిమానికి చేబడినది. ఇట్లు జరిపియు నీదేవాలయము సామ్యుడేవిద్యావికృద్ధిమగు నేకపాతకాలకుగాని, లేనియెడల పండుగదినములలో భజనలు, హరికథలు మొదలగు పరోపకార కార్యములకు నుపయోగించక, పవిత్రమైన దేవాలయములో దేవునియెడల దుర్మార్గప్రవర్తనలు, అపవిత్రపు శ్రీలచే, దుర్మార్గబోధితులును వలపుకొల్పి సంసారములను పాదుచేయు పాటలుపాడు భోగమువాండ్రకు ఖర్చుపెట్టుట సరికాదు. దేవాలయములకును, బజారులో నూరేగునపుడును దేవుని దర్శనము నిమిత్తము భక్తులును, పవిత్ర శ్రీ పురములును వచ్చుచుండును. దేవునిదర్శనమునకు సర్వార్థులగుటకు బహు యాపాటలవల్ల దుర్మార్గు లగుటకు హేతువులు కనిపించుచున్నవి. దేవుని సామ్యు కిప్పుక భోగమువారికి ఉపయోగించవలసిన కొరిక యున్నయెడల వారి మగిడ్డలకు విద్యచెప్పించి వారి కులమును పవిత్రపరచుచుగాక. కనుక దయయించి మేళము మాన్పించి హరికథలు చెప్పించుటకు ప్రార్థించుచున్నాడు. అధికార మున్నందుకు ధర్మపుసామ్యుమంచి యుపయోగముచేసి క్షేత్ర బడయుదురుగాక.

సంఘాభిమాని.

III

బరంపురములోని మతక్తులు

కచ్చేరిల కట్టుట.

ఆయా.

క్రిముత చాగంటి సాంబశివరావు పంతులుగారు మొన్న మొన్ననే, లండన్ పట్టణములో బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. డి, బారిష్టరు, ఈ న్నగు పట్టణముల బడసి, యటనుండి, ఆమెరికా దేశముకాచి వచ్చిన భూపదక్షిణ (Globe Trotter) ఈయన అటనుండివచ్చిన తరువాత, ఎల్లారిలోని కొలచలం శ్రీనివాసరావు పంతులుగారి కుమారి శ్రీమతి సునందమ్మగారిని వివాహమాడిన ప్రత్యక్షసంస్కర్త. ఈతని వివాహ మైతరువాత, ఆతడు చేసికొనినది రజస్వలానంతర వివాహమని తెలిసియె, తెలియకయె, కొందరాతనిపంక్షి భోజనముచేసిరి ఆతరువాతవారంతో భోజనము చేసిన బ్రాహ్మణులను, తిండిమంతులగుగాని, శుభములగుగాని, తమయందొకటి యిచ్చుకొనిపోవు ప్రతివాదిని, ఛాందసపక్షమునా రాంతుచేయజొచ్చిరి. అంతకుమును సంఖ్య క్రమక్రమముగా వృద్ధియై రెండుపక్షములును, సంఖ్యలో సమానమై పోయినవి. వీరు వారి "కాంక్ష" యుగవో, వారు లేదులేదు. మిగతాంతు యుగవోచ్చిరి. ఇది భావియాంక్షోన్నతికి శుభసూచక మేకదా? ఇదియట్లుండగా కొలచి నెలలక్రిందట మాయారికి సమీపమున నున్న నుకుండా గ్రామములో శేడో సందర్శనమున నొకసంతకము జరిగెడి. దాని కందరితోపాటాకడు గూడ విలువబడెను. వాడచ్చటికేక రక్తినివారందరును, ఈతడాంక్ష చేయబడివాడని యల్లరిజేయసాగిరి. అది, మాటలనుండి తిట్లకు పరిణమించి, దెబ్బలాటకు దిగి, పాపమీతడు పెడలగొట్టబడెను. తరువాతవీరకు వైకవచ్చి గృహమునకుపోయి, కొలచి దినములమొట్టల తన కమర్తాదజరిగింట్లు నుమారు 15 మంది వై దావాలెచ్చెను. ఈదావా, సామ్యుకొరకుగాని శతకారకుగాని లేబడలేదు. సంస్కరణమే విజయమందగలదో, ఛాందసత్వమే గెలువగలదో కొలచి దినములలోనే జూడగలము.

సంస్కర్తలపక్షమున, గంబాం హిందూసంఘసంస్కరణ సభాధ్యక్షులగు మ|| రా|| రా|| వ్యాయపతి రామానుజస్వామి పంతులుగారును, తత్సంఘకార్యదర్శులగు శ్రీయుత కోపానగం రామమూర్తిపంతులుగారును, గాది రాఘవరావు

పంతులుగారును, కరమాగిరి శేంకటశోగయ్య పంతులుగారును,

చాగంటి సాంబశివరావుగారును, వక్కిళ్లు.

ఈవ్యాఖ్యము కొలచిదినములలో పరిష్కరింపబడెను. పర్యవసానము ముందుచేరిపెదన.

బరంపురం, ముద్దూరు సూర్యనారాయణరావు.

IV

గోదావరిజిల్లావంటలు.

అమలాపురముతాలూకాలోని మెరకవైరులు.

ఆయా.

అమలాపురముతాలూకాలోని తొత్తరమాడినకైరా గ్రామములు బ్యాంకికొంతునచేయున్న మెరకవైరులు అయియున్నవి. ఆ గ్రామములగ్రామములు కాజున నీటిమట్టముకంటె మెరకగనుండుభూములగుటచేత బ్యాంకికాజుననీరుభూములలోనికి పారుదలగా ప్రవహించనందున పల్లపుసాగుబడి చేసికొనుటకు వీలులేక మెరకసాగుచేసికొని సదరు సస్యములకు అవసరమగునపుడు బ్యాంకికాజుననీరు తూరలగుండ భూములలోనికి రేచుకొని అక్కడనుంచి గూడజువగయిగాచేత తోడుకొని చిరకాలమునుండి బ్యాంకికాజుననుండి నీరు ప్రతి సంవత్సరము ఉపయోగించుకొనుచున్నారు. అందువల్ల సర్కారువారికి కొంత నీటిపన్ను కూడ వచ్చుచున్నది. ఈమెరకవైరులకు నీటిసదుపాయముకొరకు పూర్వము బ్యాంకికాజునకు కాశ్యోతూరలు ఉండెడివి. ఈవర్ష కావడిన కామంటు తనికీలో సదరు కాశ్యోతూరములు తగ్గించి ప్రతిసంవత్సరము రెండవంట రోజులలో నూక 1-5 గు 20 లు చొచ్చిడిపో జిల్లుపుచ్చుకొని పెంపొరతూరలు యిప్పించవలసినదిగా యేర్పాటుచేయించి ఆసంగతి 15 మార్చి 1911 సంవత్సరం తేదీగల గోదావరి డిస్ట్రిక్టు కమిషనరుజుటులో 2-3 పుటలలో ప్రచురపరచియున్నారు. ఆప్రకార వివిధరక ప్రతి సంవత్సరమును పెంపొరతూరలు యిప్పించుచున్నాను. అందువలన మెరకసస్యములకు నీటియిల్లుంది కలుగుతుండదు పాయము గానుండెడిది. అట్టిసంగతిలో ఈసంవత్సరము వడరు తూరలు దయచేయించవలసినదని శ్రీ గోదావరిజిల్లా కన్సల్టేన్సిడివిజుకు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగారిని కోరగా తూరలు యియ్యబడవని యాడినెంబరునెలలో యిందాడు దయచేయించివారు. సదరు భూములలో నీరుఅవసరమగు మిర్చి పొగగోటలుకైరాలు యిదివరకే అవగానుమారు 4 మాసముల క్రిత మేకొన్ని, దరిమిలను కొన్ని పాగుచేసికొని యున్నారు. సదరు తూరలును గురించియేధమయిన విచారణము చేయించుటకు నీరుకానలేనని వ్యవసాయగారులు కోరినప్పడు మధ్య కాలములో తూరలు యియ్యబడవని చెప్పట భగ్నముకాదు. మెరక వైరులకు సరియైన క్షములులేక ఫలించుటలేదు. భూములకు చాల మెచ్చుకప్పులు చెల్లించవలసికై యున్నవి. పాగుదారులకు పంటనష్టము కలిగినదని రిమాన్డ్ మజరా అయిననులేదు ఇప్పుడు సదరు మెరక సస్యములకు నీరు యియ్యబడెడల వైరులుచేడిపోయి గయముకు చాలవఱము సంభవించగలదు. ఇట్టితూరలు యిప్పించుటలన గట్టుచేసి పోవునటుకు నూక 1-5 గు 20 లు మొదట డిపోజిట్టుపుచ్చుకొని దేతూర పెట్టుకొనుటకుకాంక్ష నుయ్యుకోయియ్యుకు. సదరు తూరలనీటిచేసిపూర్వమువలె నేగట్టుకొని పాగుచేసినటులడి పిదగ్గియు ఉద్యోగములకు తృప్తికగముగా నోచివమిడట గాని సదక్షడిపోజిట్టుసామ్యు వాపసుచేయరు. ఇది కాక యిట్టితూరలు బహుకాలమునుంచి యిచ్చుచున్నాను. ఏసంవత్సరములోనయిన నూక 4 లు పాగుండలేదనే కారణమువైరు యే తూరతాలూకు సామ్యుఅమునను వాపసుచేయకపోవుటగాని, సదరు తూర యిచ్చిప్రదేశములో సర్కారుసామ్యు ఖర్చుపరచి కట్టుచేయించుట లేక, పాగుచేయించుట గాని తిట్టసింపియుండలేదు. వై సంవత్సరములట్టి యాచించిన కీతూరలు యిచ్చుటలన గట్టుచేడిపోవునని ఉపాించుటకయినను వీలుకనపడదు. నీరు కృపగా పోవునేమాయని యోచించుటకు కాజున నీటిమట్టముకన్న సదరు భూములు మెరకఅగుటచేత గూడజువగయి కాలలో తోడుకొనినగాని నీరు భూములకు యెక్కువ. సామ్యు ఖర్చు పరచి కృతముగా నీరు తోడించి కృతము చేయు వారు యెవరుండురు? పల్లపు సస్యములకంటె మెరకవైరులకు నీరు విస్తాముకావలయునేమో అని యూహించుటకయినను పొగాకు మిర్చిగయరా సస్యములకు నీరుస్వల్పమాత్రముఉపయోగించవలెన సర్కారుముపయోగించినయెడల సస్యములుచేడిపోవును దాకువాపాగు చేయుటకయినకమునకు కావలసిన నీరు 10 యకరముల మెరకవైరులకు సరిపోవును. ఇప్పుడు వర్షములు సరికాకురియుట లేక మెరక సస్యములు బోత్రిగా ఫలించక మిక్కిలి యిల్లుందులు పడుచున్నసదరు భూములకు యీ రెండవ పంటలో నయిన యీ సస్యపునీటి సదుపాయము లేకుండ చేయుట చాలభర్తవీరుగదాగానన్న దనుటకు సందేహముండుదు కనుక యిందు విషయమే పనిచేయుచున్న ఉన్నత ఉద్యోగస్థులును సాధారణోద్యోగస్థులును విచారణచేసి నీటి సదుపాయము చేయుదురుగాక యిది కోరబడుచున్నాను.

దం|| సర్వన్న భాస్కరు||

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTER'S AGENCY.)

GREAT BRITAIN.

Mr. Churchill's Letter.

To Scarborough's Mayor.

LONDON, December 20.

Mr. Churchill, writing to the Mayor of Scarborough, sympathises on his own and on the Navy's account with the losses sustained.

He says:—We admire the dignity and fortitude of Scarborough, Whitby, and Hartlepool.

Nothing proves plainer the effectiveness of British naval pressure than the frenzy of hatred in the breasts of the enemy.

Practically the whole of their fast cruisers and great ships are utterly irreplaceable.

The stigma of the Baby-killers of Scarborough will brand the German officers and men, while the sailors sail the seas."

There have been three more deaths at Hartlepool, bringing the death-roll to 58.

An American Press Comment.

"Brutal Murder, Not War."

LONDON, December 19.

NEW YORK.—The "Evening Mail" says:—Germany has dealt her cause a staggering blow by Wednesday's bombardment of the English east coast towns which was brutal murder, not war.

Maharajah of Gwalior's Gift.

LONDON, December 21.

The King inspected at the Buckingham Palace motor ambulances presented by the Maharajah of Gwalior.

Alleged Ill-Treatment of German Prisoners. Report Unfounded.

LONDON, December 19.

In view of the allegations of the German Government regarding the treatment of German prisoners in Hong Kong, Mr. Harcourt communicated with the Governor, who replied that the report was unfounded. The American Consul-General has telegraphed his Government to inform the German Government that as the result of the investigation he finds there is no truth in the report.

The Present Position.

"Eye-Witness" Pen Picture.

LONDON, December 20.

The Press Bureau "Eye-Witness" says:—The opposition now encountered really amounts to a maze of fire, trenches and obstacles, of which every known form is used. The rate of advance is necessarily slow, though tactically the gain of a few yards may be important in facilitating further operations.

Landwehr Sick of War.

It appears from the evidence of prisoners that many of the Landwehr are heartily sick of the war and resent the harsh treatment of Officers. They have been persuaded that the British ill-treat prisoners; otherwise they would surrender.

Famous Helmets Discarded.

The Germans appear to be discarding their famous helmets and covering the red bands of their forage caps with strips of grey cloth.

Variations in Uniforms.

There are also many variations of uniforms, some Germans wearing their peace uniforms, which are brighter than the service dress. There is evidence that certain units facing us are much under strength.

Roll of Honour

British Casualties.

LONDON, December 20.

The following casualties are announced:—

Missing, Believed Killed.

Sec. Lieut. S. Wade, Lincoln.
Lieut. W. Dobie.
Sec. Lieut. J. Mac William, Gordons.

Wounded.

Capt. Grant, High and Light Infantry.
Capt. D. Macleod, Liverpool Scottish.
Capt. J. H. Mes, Wiltshires.
Capt. G. Smith, Best Lanes.
Capt. O. Crackenthorpe, Border Regt.
Capt. P. Viney, Leicesters.
Capt. S. Bates, 7th Hussars.
Capt. W. O. Gibbs, 10th Hussars.
Lieut. D. Haskard.
Sec. Lieut. C. Ch. Rogers, Artillery.
Lieut. L. Sandson, Scottish Borderers.

Lieut. J. Lekey, Royal Fusiliers.
Lieut. W. Simpson.
Lieut. R. Harrison Wallace, Royal Scots.
Sec. Lieut. W. Gillies, Argylls.
Sec. Lieut. R. Grant.
Sec. Lieut. A. McDonald, Scottish Rifles.
Sec. Lieut. G. Rose, Seaforth's.
Sec. Lieut. G. B. Smith, Gordons.

Wounded and Missing.

Sec. Lieut. Robson Scott, Royal Scots.

Missing.

Capt. C. Boddam Wetnam, Black Watch.
Sec. Lieut. E. F. Mackenzie, Royal Scots.

Unofficial Reports.

Killed.

Sec. Lieut. H. Barton, Scots Fusiliers.

Wounded and Prisoners.

Capt. G. N. Reynolds, 21st Lancers.
Capt. H. Forster, Cheshires.

Previous Reports Qualified.

Previously reported wounded now unwounded:—Sec. Lieut. W. Fleury, Lancers.

Wounded at Hartlepool.

Wounded at West Hartlepool:—Major T. H. Tomlinson, Army Service Corps.

GERMANY.

Lack of German Ammunition.

Only a Fortnight's Supply in Stock.

LONDON, December 21.

A "C. and M." cable says:—A Correspondent at Copenhagen learns from a high military authority that Germany has only a fortnight's supply of cartridges and is unable to get copper. The quantities smuggled are negligible. (Censored.)

Kaiser's Return to the Front.

LONDON, December 21.

The Kaiser has completely recovered and has returned to the front.

Precautions in Germany.

Against Aerial Raids.

PARIS, December 21.

A Berne telegram says that since the raid on Friedrichshafen not a single airship has emerged from the sheds there. Most careful precautions have been taken against a fresh attack.

Bombs Dropped on Calais.

LONDON, December 21.

A German aeroplane dropped two bombs in Calais on Sunday. No damage was done.

German Aeroplanes Over Dunkirk.

Two German aeroplanes over Dunkirk dropped leaflets asking that enquiries be made regarding the body of the son of a German General and giving news of the captured French airmen. They further wished the French airmen a happy Christmas.

German Activity at the Harbour.

American Correspondent's Account.

LONDON, December 21.

An American correspondent has cabled to New York the description of a day in Kiel harbour. He says that the Germans have great faith in the new super-submarines. The crews of two battle squadrons in the harbour are given five hours gun drill daily. Eleven thousand men are working day and night in the dockyard finishing ships due to be ready in three months. Nevertheless the Germans are not overelated.

JAPAN.

A Donation to the Salvation Army.

TOKYO, December 21.

The Emperor and the Empress have given three thousand sterling to the Salvation Army. This is the first Imperial recognition of the Salvation Army's work.

TELEGRAMS.

ITALY.

Demonstration in Favour of Intervention.

ROME, December 21.

The meetings in commemoration of Oberdan were in many cases transformed into demonstrations in favour of Italy's intervention in the war.

EGYPT.

Sultan's Rescript.

Ensuring Moral and Material Progress.

LONDON, December 19.

CAIRO.—The Sultan in a rescript announces his desire to ensure the moral and material welfare of the country by the perfection of education and vigilant care for the tranquillity and security of the people.

Britain in Egypt.

He expresses his conviction that the definition of Britain's situation in Egypt by removing the cause of misunderstanding will facilitate the collaboration of every political element in the country.

Ceremony of Accession.

The Aga Khan to Assist.

LONDON, December 19.

PORT SAID.—The Aga Khan has arrived and proceeded to Cairo to assist in the ceremony of the accession of Sultan Hussein.

Gay Cairo.

Cairo City is decorated with flags.

Proclamation well Received.

LONDON, December 19.

The Proclamation of the Sultan has been received with enthusiasm, groups in the streets reading and discussing it.

Opinion in the Country.

The same conditions prevail throughout the country where sober-minded opinion sees fresh prosperity for Egypt and hails the coming ruler, who is known as the Fellah's friend.

Sir McMahon's Appointment.

Press Opinions.

ALLAHABAD, December 21.

The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The "Times" says that the appointment of Sir A. M. McMahon is no reflection on able Englishmen in the Egyptian service. Sir Henry McMahon is endowed with great capacity, extreme tact and a willingness to accept responsibility fearlessly that have often been demonstrated. The paper opines that he will be found worthy to follow in the footsteps of Lords Cromer and Kitchener.

The "Standard" says:—It was a matter of extreme importance that the British representative in Egypt should be an administrator of proved ability and experienced in dealing with Moslems. It will not be easy to fill Sir McMahon's place in India but a better man for Egypt would be still harder to find. (Censored.)

TURKEY.

Fighting in the Direction of Van.

Developing Favourably to Russians.

LONDON, December 21.

PITROGRAD.—It is officially stated that fighting with the Turks who concentrated in considerable forces in the direction of Van is developing favourably to Russians. "We repulsed a night attack near the village of Alagoes where many of the enemy were killed. There is no important modification of the situation in Galicia. We counter-attacked at certain points capturing many quickfiring and prisoners."

AUSTRIA.

Discontent in Hungary.

Count Tisza's Speech.

LONDON, December 21.

A "C. and M." Cable says:—London, December 19.—A Budapest letter published in the "Morning Post" says that Count Tisza stated in the Parliament on the last day of the Session that if the combined General Staff did not realise the importance of invasion of Hungary independent Hungary would find means to concentrate her sons fighting abroad in defence of their homes. Hungary was an independent state capable of independent action. (Applause). The enthusiasm was greater than that which greeted the declaration of war. The Emperor summoned Count Tisza and expressed his great displeasure at this speech, but did not accept the Premier's proffered resignation.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

H. E. the Viceroy.

To Spend a Few Days at Dehra Dun.

DELHI, December 21.

H. E. the Viceroy accompanied by the Hon. Sir Diamond Hardinge will leave Delhi to-morrow to spend a few days at Dehra Dun.

Death of Lieut. Hardinge.

Expressions of Condolence with the Viceroy.

LAHORE, December 21.

The Indian Journalists at a meeting assembled many other public bodies also have expressed their heartfelt condolence with the Viceroy on his sad bereavement. Schools and Colleges were closed to-day to mark their sense of grief at the Viceroy's bereavement. (Censored.)

Calcutta Sheriff's Condolence Message.

CALCUTTA, December 21.

The Sheriff of Calcutta has sent the following message of condolence to the Private Secretary to His Excellency the Viceroy:—"Respectful condolences of the citizens of Calcutta to His Excellency the Viceroy on his sad bereavement." Sheriff of Calcutta.

National Chambers Telegram.

CALCUTTA, December 21.

The Hon. Rai Sita Nath Ray Bahadur, Hon. Secretary, Bengal National Chamber of Commerce, has sent the following telegram:—"The Bengal National Chamber of Commerce is deeply moved at the second great bereavement which has befallen His Excellency the Viceroy in the sad and untimely demise of Lieutenant the Hon. Sir D. Hardinge who so gallantly sacrificed his noble life in the defence of the Empire. The chamber respectfully offers its sincere condolence to His Excellency in his great sorrow."

Bombay Presidency's Sympathy.

BOMBAY, December 21.

Telegrams from all parts of the Presidency testify to the widespread sympathy for the Viceroy in the loss of his elder son. Numerous messages of respectful condolence have been sent to His Excellency.

The Hon. Sir Jamsotjee Jinhoy has sent telegrams on behalf of the Bombay citizens, he being the Sheriff, and of Parsis of whom he is the Leader.

The Hon. Moulvi Rafiuddin Ahmed has sent a message from the Presidency branch of the Moslem League.

Similar expressions of sorrow and sympathy have been sent from the citizens of Ahmedabad, Surat and other places.

Numerous Messages.

DELHI, December 21.

Lord Hardinge has received a very large number of messages of sympathy regarding his son's death. These include telegrams from Their Majesties King and Queen, Queen Alexandra, Princess Victoria and many Ruling Princes and Associations in India.

Kidnapped Person Returned.

DELHI, December 21.

A Press Communique states:—Information has been received from Wana that Jaswant Ram the second of the two Hindus carried off from the town of Laski in the Bannu district on the 19th October last was handed over to the Authorities at Sarewaka by some Mahsud Malik on the 5th December. He appears to have been detained in Khost. It will be remembered that the other Hindu Bano Ram was similarly brought into Jandala a few days after the commission of the offence.

CALCUTTA.

A Suit for Dissolution of Partnership.

CALCUTTA, December 21.

At the High Court to-day Justice Chitty delivered judgment in the suit brought by Mr. M. Bosen against Mr. P. F. Linton and Viscount Molesworth for dissolution of partnership for accounts and for damages of fifty thousand rupees. His Lordship held that there never existed any partnership between the parties. His Lordship however granted a decree for seventeen thousand rupees advanced by the plaintiff as loan and nine thousand five hundred rupees as working allowance during the period the partnership was under negotiation.

Birthday Honours Durbar.

CALCUTTA, December 21.

At the Government House this evening the Governor invested Maharaja Girdja Nath Ray Bahadur with the insignia, second class; C. I. E. decorated Letters Patent of Knight Bachelor to Lieut. Col. Leonard Rogers C. I. E.; decorated the Hon. Babu Mahendranath Ray, Col. S. M. Remy, Major E. B. Creigh with the Badge of Companion I. S. O.; Raja Bau Behari Kapur, C. S. I. with 1st class K. I. H.; Babu Shashi Bhusan

TELEGRAMS.

Mallick, Miss L. W. Brock and Rev. C. S. Mead with 2nd class K. I. H. There was a large and distinguished gathering including many members of the order of the Indian Empire.

The Bengal Relief Fund.

Details of Disbursements.

CALCUTTA, December 21.

Details are now to hand concerning the disbursement of the Bengal Provincial Committee of the Indian Imperial Relief Fund. Of the total amount collected by Bengal 75 per cent. goes direct to the Central Fund at Simla. A Quarter lakh of rupees granted by the Provincial Committee to the crews of the ships sunk by the "Emden" has been repaid by the Central Committee. The grants of Rs. 500 each have been made to the District Charitable Society of which Rs. 5,000 is for Europeans and Eurasians and Rs. 4,000 for Indians. Arrangements have been made whereby grants up to Rs. 300 may be given to any caste on representations of the District Officer approved by the Commissioner. Under this scheme a special grant of Rs. 4,500 has been made to the Collector of Dacca for the relief of Indian beggars whose income has ceased owing to the war. Another scheme is to grant Rs. 3 per month for one year to some 150 Bengalee orphans who have hitherto been maintained in Mission Schools supported from Belgium and whose means of support have not stopped altogether. This has nothing to do with the education of children but is toward their living expenses. A large number of individual cases of want are at the present moment under enquiry (Censored.)

BOMBAY.

Presentation of Sanads.

BOMBAY, December 21.

Nearly 900 guests, prominent members of various communities including many ladies, responded to invitations to attend the reception at Government House on Saturday last. Lord Willingdon presented on the occasion badges of "C. I. E." to Messrs. Cadeil and M'sent and T. A. Malvi, Mrs. E. Tudball and Assistant Surgeon Deane with Kaiser-i-Hind medals, the Police medal to Mr. R. McTier. Badges of "Sanads" of the respective titles were also given to Dewan Bahadur Godbole, Khan Bahadur Anklesaria, Rao Bahadur Tatyia and Rao Bahadur Bhaskar.

Criminal Misappropriation by Ex-soldier.

Appeal Dismissed.

BOMBAY, December 21.

G. K. Pike, an ex-Soldier and late Manager of Battery Institute of Messrs. Lipton and Company at Kampti, appealed to the High Court against a sentence of nine months' rigorous imprisonment passed on him by the Sessions Judge of Nagpur for misappropriating Rs. 3,245 belonging to his employers. An interesting point in this case was that Messrs. Liptons allowed the accused to retain Rs. 600 in respect of certain losses discovered previous to this case. He was asked to pay Rs. 300 in one sum and the balance in monthly instalments of Rs. 50 out of Pike's monthly salary of Rs. 80. The European Assessors who found Pike guilty characterised Liptons' action in allowing Pike after discovering a loss of Rs. 600 as reprehensible, and the Sessions Judge held the opinion that Messrs. Liptons' action in directing the accused to refund the sum which was very large in proportion to his salary tempted him to misappropriate funds over which he had control. The Sessions Judge observed that he hoped Messrs. Liptons with regard to their own interests as well as higher motives, would take steps not to repeat mistakes which had proved so expensive to them. Their Lordships Shah and Heaton dismissed the appeal.

Hajees' Return.

BOMBAY, December 21.

KHADDIMKANA WIRE:—The S. S. R. E. "Tola Gouzer" brought 1080 Hajees without charges on the 20th December. Three Hajees died in the way, and five Hajees were attacked by small pox and sent to the Bombay Hospital. They are Sindhi, Behari, Bengalee and a few are of the United Provinces. One Steamer is reaching to-day or to-morrow with many Hajees without fee. Also Steamer "Zoninga" is reaching on the 25th December. It is heard that the fare is Rs. 10. Altogether 1751 Hajees returned to Bombay up to date. Many Hajees are lying in the Musafirkhana sickly and poor.

BURMA.

Burma Contingent.

RANGOON, December 21.

Of the seventy-five candidates for the Burma Contingent who paraded last week on the Maidan, Major General Raitt has selected only eight for membership of the Contingent. A few others are still under consideration.

SOUTH INDIA.

Cheating in Reference to a Currency Note.

Accused Punished.

COCHIN, December 21.

Mr. J. Gray, First Class Magistrate, this afternoon disposed off a case bearing importance in respect of a daring alleged cheating, also in some way supporting the protest made by the Bengal Chamber of Commerce, to put a stop to the practice of cutting currency notes. The particulars

briefly of the case were the police charged an Indian Christian named London John of Kotagiri with an attempt to cheat the Assistant-Accountant-General in charge of the Paper Currency Department Madras, by making a fraudulent claim in respect of a ten rupee note. Three witnesses were examined. The first witness, a clerk in paper currency office Madras, stated that half of a ten rupee currency note was received in the Currency Office from a coral Merchant, Madras on the 23rd March 1910, who claimed the value of the currency note on the ground it was sent to him along with the right half. Then on the 14th August 1911 a letter enclosing the right half of the currency note was received in the Currency Office from London John who stated that he lost the other half. In the Court the accused stated that he had cashed a currency note of a hundred rupees and along with cash the mismatched note might have been given to him which he did not detect. His Honor sentenced the accused to pay a fine Rs. 200 or in default to undergo two months imprisonment.

RANGOON.

Rain in Rangoon.

RANGOON, December 21.

The effect of the cyclone in the Bay of Bengal was felt in Rangoon when calm accompanied by loud thunder fell in torrents for a good part of the day.

Weather Report

SIMLA, December 21.

The storm over the Bay now lies off north Madras coast and is of considerable intensity. At present it appears to be moving in a direction between north and north-east. Rain has been general around the north of the Bay. The chief amounts being Jessore one and half inches, Calcutta one, Sitchar and Burdwan three quarters and Table Island three. Elsewhere the weather has been dry.

FORECAST.—An increase of rainfall in Bengal, Assam and Upper Burma.

(Latest)

A Paris Bulletin.

LONDON, December 21.

PARIS.—A communique says that on the right bank of the Meuse we gained ground on the crest two kilometres northwest of Brabant and Bois-de-Conservatoire finally on the heights of the Meuse.

We made slight progress in Bois-des-Chevalliers northward of Fort Troyon.

From Lys to Aisne we carried the wood near Road Ais Nouettes to Sochez. We occupied first the German trenches between this Road and the first houses in Notre Dame De Hope the southwest of Lous. The enemy bombarded Arras. Our heavy artillery silenced on several occasions the enemy's artillery northward of Carnoy and wrecked the German trenches shattering two guns. Our artillery had also clean advantage on the Aisne. We made appreciable gain on the entire front in Champagne in the region of Fromes De-Parthes, and Beau Sejour a so in Argonne particularly north eastward of Beau Sejour where we gained twelve hundred metres of the enemy trenches. We blew up in Bois De-La-Gracie four mined saps and established ourselves in the excavations made. We progressed on the entire front in Argonne and on the Meuse notably in the region of Vallennes advancing five hundred metres and in the region of Ger court and Betchincourt.

No Newspaper on X'mas day.

LONDON, December 21.

No newspapers will be published in Britain on Christmas day.

Sir Jellicoe Praises Sailors.

LONDON, December 21.

Lady Jellicoe opening the Union Jack Club for the wives of soldiers and sailors read a letter from Sir John Jellicoe praising the bravery of the men's wives. The admiral says he is proud every day to command men of such superb calibre. Their discipline is perfect and they are patiently waiting and watching.

Death of a Famous Cricketer

LONDON, December 21.

The death is announced of the famous cricketer, A. V. Jones.

A Paris Communique.

LONDON, December 21.

PARIS.—This afternoon's Communique says nothing of importance happened yesterday in Belgium except that we made some progress in the region of Bombartzyde St. Georges and eastward of Karteker. We also occupied some houses at Zwartetem Southward of Zellebeke. The enemy bombarded the hospital at Ypres.

Russian Progress.

LONDON, December 21.

PETROGRAD.—The "Army Messenger" says:—That progress is being made round Przemyśl. The Russians after a sortie by the garrison forced barbed-wire entanglements and seized the defensive works in that vicinity.

Russian Communication.

LONDON, December 21.

PETROGRAD.—A Communique says:—The "Germans in Mlava region retired to the line of Lauenburg Neidenburg. There was no material incident on the left bank of the Vistula.

We have definitely checked the Austrian offensive in Galicia. Subsequent operations have assumed a perfectly favourable character. We routed at the point of bayonet the Austrian division operating in the Duka Pass. The enemy left on the field five hundred dead. We took over a thousand prisoners. Further attempts by Przemyśl garrison to penetrate the blockading line have been decisively repulsed and the garrison has been thrown back on the line of its own fortifications with heavy loss.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు విత్తరసలు

మంచి పట్టుతోను. చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.

ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్ట్రక్టురులకు బాగుగా పనికివచ్చును.

మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును. ధర రూ. 7-0

తుక్కి ఎర్ర పట్టుగుడ్డ తర్బును, మైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద

మనుష్యులకు అనేక రంగులలో జేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి

5-8

మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజా, నీలము, తెలుపు వగైరా రంగులలో

6-0

బలమైన తలపాగపెట్టె ఇపానురంగు వేయబడినది.

1-0

ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచార్జి అడ్వాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటీయర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు స్ట్రీట్, మదరాసు.

S. ISMAIL & SON,

Army, Volunteer, and Police Contractor,

67, Moor Street Madras.

వనోపధి సారాపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ పోట్లు, పాతనాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగనును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో సుకవిధమైన మార్పు గనపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కుమందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి (తాగుటకు మందు) నాగవల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు

5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమోటార్ బహారు (జిజ్ఞాసు)

అనుప్రాప్తియుల నుద్దేశించబడిన అత్యుత్తమమైనవి.

మనోహరమైనది, సువాసనగలది, చాలకాలమువాసన

యుండునది, ఏర్పాటుచేసిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే

తయారు చేయబడినది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు.

చేరినమాలు విడగాని, కోటువిడగాని కొన్ని

బొట్టులు జేసికొనినయెడల సువాసనతోగూడిన పూలతోట

లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన వేయిరకముల

పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్యుత్తమమైన సువాసననుభవించుటకు

అటోమోటార్ బహారు ఇచ్చును. దీని వివిధరకములను

మాపుకపర నడుగవలయును. వారితావున లేదని మాకువ్రాయుడు

చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,

క్రొత్తబుడ్డి అత్యుత్తమమైన బుడ్డి -2-0. ఈయత్తులలో

మరగబెట్టబడినవి ఘోషము లాడుచుండు కాథలు డజన్ 1-కి

0-10-0 వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును

సోలు ఏజెంట్లు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కంపెనీ కంపెనీ,

155, జూమా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు:- మెహత పురుషోత్తం మూర్తి,

నెం 29, చైవాబాదురోడ్డు, ప్రవరబాదుసమీపం, మదరాసు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము.

20 కులముల డబ్బీరు. 1-0-0.

ఇదిమిక్కిలి వీర్యవృద్ధికి, ధాతుపుష్టికి, బలమును, కలిగించును.

(2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తుకు, శుక్లవర్ణము,

అతిమాత్రమును ఖండించును, (3) రక్తమును శుభ్రపరిచి వృద్ధి

బొందించును. (4) నరములకు సత్తువనిచ్చి యాననమునుపూరించును.

(5) ఆరోగ్యమును, సంభావమును పొందగోరువారలకిదియే

సమృద్ధిగల టానిక్, అది ఇచ్చిన యోగ్యతా ప్రత్యేక

లనేకములున్నవి. 2 పబ్లికలచాలును, వెలమిగుల స్వల్పము

పాలనుగంధితహాయ:-రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమైనది. సవా

మేహము, మేహములు, పిలు, పుండ్లు, జిల, పొట్టురాలులు,

యితరచర్మరోగములు, నోవోలు, రసదోషము, మలబద్ధము

మొదలగువాటికు 4 రోజులో నిర్మూలముచేసి పరిశుద్ధమగు

రక్తమునిచ్చి దేహ సమముల పొచ్చించును.

20 కు. డబ్బీరు 1-4-0 (4 కు. రు 4-8-0)

భుజసారచందిని:-ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు మొదలగు

అంతు (శక్) రోగములకు, మాత్రపునుండు (సామమును

తక్షణమే మానువును, 2 పబ్లికలచాలును, డబ్బీరు 1-4-0,

మాకాల్టాగు ఉచితము, వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

5 రూ. వైదిన ఆర్డరుకు రు 1-కి 0-2-0 కమిషన్ యిచ్చెన

పి.కి.పి.అండు.కో.ఆయుర్వేదసహజం, పాంసూరు, గుంటిపల్లి,

మోహిని తైలము.

5 కులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు

ప్రొపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మొదలగు చలువజేయును.

కండ్లకు చలువజేయును.

వెండ్రుకలు పెరుగును.

వెండ్రుకలు రాలకుండును.

వెండ్రుకలు సునుపుదేరును.

మనోహరముగా నుండును.

సువాసన గలిగి యుండును

వేలకు వేలు

సీసాలు విక్రయము.

తప్పకకొనుటయుక్తము

ఇది మనోహరము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదేవులు, ఉద్యోగ

గ్రంథులు మొదలగువారికి సుఖాద్య విశ్రాంతి నిచ్చును.

అమృతాంజనము డిప్రా 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి

6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు అన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవినంటి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వ

కుల అతిరహస్యపు బోధనము. దీని ప్రభావము కనుగొన

వలయునన్న రాత్రి పరందబోవు సమయమున పుచ్చు

కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దాని ప్రభావముకనపడును. నపుంస

కత్వము పోగొట్టుటకు ఇంతకుమించినది లేదు. జగన్మోక్షయ

ద్యునియోగముచేత మూత్రద్వారములకు సంభవించెడి

అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజునంటిని. రక్తమును

శుభ్రపరచి నరములకు పుంత్వము దేహమునకు బలమును

కాంతియు నిచ్చును. 20 విభములకు మేహములను మొదలంట

నాశనము చేయుటలో సంజీవినంటి "సర్వజీవన్." ఇది

స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు కృష్ణులు అంగీకరును నవయో

గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల ముదిరి నశించి మిగుల

బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును;

వెల టెన్సు 1-కి 2-0-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-11) కలియుగబీమ.

16, కృష్ణపు మొదలిపిడి, తిరువల్లి శ్రీ. శ్రీ. మదరాసు

బహు వేగముగాను సులభముగాను పోవునటువంటి బలమైన సైక్లు. 59 నూ పాయలనుండి అమృతమును. క్యాబలాగు కానలసిన వారికి పంపబడును.

వాల్సెక్ అండు కంపెనీ, 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మూలశంకకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మలలు ఏర్పడును. ఇదిపైత్యకోశపు మందతలన (Torpiliver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిర్గతమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విడువక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

అమృతాంజనము డిప్రా 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

శ్రీమత చంద్రదత్తుగారి యార్థికచరిత్ర కిదితెలుగు సంగ్రహము. హిందూదేశ దార్శన్యస్థితికి గారణము లిందుగనవచ్చును. ప్రతి ౧-కి అణాలు. ౮. శ్రీరంగరాయవిజయము:- రసవంతమైన శ్రోతనవల. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సంకల్పితాగడపటివాడు దీనికథానాయకుడు ప్రతి ౧-కి అణాలు. ౮. తిసాలు వేలు. వలయువారు "యస్. వి. రంగాచార్యులు. 88 వరదాముత్రియప్పకవిడి, చెన్నపురి." అనివ్రాయవలెను.

ప్రపంచ చరిత్ర.

రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇందన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తగినపటములతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి సవత్సరమునకు (రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సంవత్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును

వలయువారు:-

గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ., చిత్రాధికారి, మదరాసు. అని వ్రాయుడు.

స్పెన్సర్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో ఒకటిమొదలు అయినకల్లాండ్రు వరకు చదువు బాలురకును, ఉపాధ్యాయులకును, ఉపాధ్యాయులకు మిక్కిలి యోగ్యమైనది. ఇందు కవి చతుర్భుజములు, త్రిభుజములు, సమాంతర చతుర్భుజములు, విషమ చతుర్భుజములు, విషమకోణ సమచతుర్భుజములు, త్రిభుజములు, వీరియొక్క జ్యామితీయ లక్షణములు, మామి కొలత మొదలైనవి, మాదిరితెక్కలు అభ్యాసములనుండును. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరలో తెలుగున లేనలేదు. ప్రతి ఉపాధ్యాయునికదన తప్పక యింపవలెను.

దీనివెల ఎనిమిది అణాలు.

ఉదాహరణ పుస్తకముల వివర ఒకపుస్తకము కలిపియు ఇచ్చెడును. భాగవత చంపు-పద్మరాజ ప్రవీణము వెల రు. 0-8-0

అయ్యవారలు ఈక్రింది ఆడ్రెసునకు వాసి తెప్పించుకొనవలెను

కల్రా జోగయ్య టీచర్, బోర్ల మోక్కూల్, అమలాపురం, గోదావరి జిల్లా.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

దంతచూరము

మన దంతచూరము... మన దంతచూరము... మన దంతచూరము...

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ సామాన్యముగా వాడబడు చున్నది.

నువీరియర్ లీచర్ బ్యూయలువాచ్. గొలుసుతో సహా ధర రూ. 3 0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.

ఈగడియారము దయలపొడ నుకంటే మేర ఎక్కువగా... ఈగడియారము దయలపొడ నుకంటే మేర ఎక్కువగా...

వివేకవంతుని విమలపుట్టింప నిదియునగు

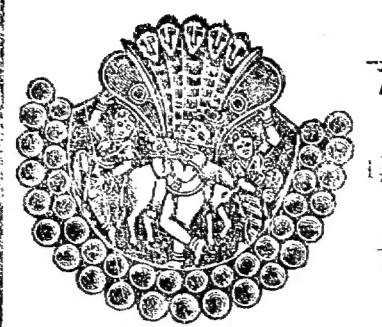
తెలుగు నవలలు.

వీటిలో లేక నువ్వేదనగిరినుండి... రెండవ భాగము... రెండవ భాగము...

జాతకసర్వస్వము.

ఇది జ్యోతిర్మాత్ర విషయమై ఆశాలగోపాలము... జాతకసర్వస్వము... జాతకసర్వస్వము...

22-వ స్కృల (సవరము) బంగారు. (ఇందుకు పూచీపడగలము).

గెజెల్ నాగర

1 1/2 సవరము మొత్తం వెల రూ. 30-8-0.

మతీయవివిధములగు బంగారునగలు, వెండినగలు, రాళ్లు చెక్కిననగలు, మున్నగునవి ఈకొండ చేర్చొన్న వర్తకులవద్ద దొరకును. కొరవారికి కట్టటలగుట ఉచితముగ పంపబడును.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madras.

మంచితరుణము.

కలకవ ర్తకులకును, యిండ్లుసరంచి అనగా బల్ల కూర్చునేయించుకొను వారికిని. పాలకంచ సంస్థానము వారి రాజ మండ్రెమకంకలప

Advertisement for 'పాకెట్ లీవర్ వాచ్' (Pocket Watch) with details about its features and price.

Advertisement for 'పాకెట్ లీవర్ వాచ్' (Pocket Watch) with details about its features and price.

కుందిగమయము! నేననెలు ఖర్చుపడినది!! ననుక దొరుకవు!! ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆ త్రైలాశ్చాటముగా

మేలైన జపాణ్ పట్టుపంచలు. అనేక పంచలు కట్టవడినవి... మేలైన జపాణ్ పట్టుపంచలు...

చదవలేనిన ప్రకటన. కొనబట్టి, సరస్వతి, నువ్వేదన చరిత్రలు రూ. 0-5-0

అవంగా మృత మొక్కటియే. ఇది కనుపు వుప్పుము, కనుపునొప్పి, ప్రక్క నొప్పి, గొమ్మనొప్పి, పులికేపులు, మలబంధము, కడుపు దొరుకుట,

Advertisement for 'సింహం లూడియానా పాలయింగున' (Sinhana Loodiyana Palyinguna) with details about its benefits.

పి. యజ్ఞ. సింహం అందు కంపెని, 26, ఉదయపునాయనిపేట, మద్రాసు.

Advertisement for various mechanical devices and tools, including a pump and a press.